Evaluatie GRP Raalte 2025

Tussentijdse evaluatie van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2030

Sweco Nederland B.V.	Handelsregister 30129769
Onderwerp	Evaluatie GRP Raalte 2025
Projectnummer	5102-5154
Opdrachtgever	Gemeente Raalte
Auteur	Carl Geuljans, Dorine van der Linde
Gecontroleerd door	Thomas Braaksma, Karst Jan van Esch
Datum	7-8-2025

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1 Terugblik afgelopen periode 6
1.1 Waarom deze evaluatie? 6
1.2 Doelen huidige GRP 6
1.3 Wat is er de afgelopen jaren bereikt? 7
1.4 Wat was het verloop van de rioolheffing? 7
1.5 Leeswijzer 8

2 Uitvoering van projecten 9
2.1 Wat is wel en niet uitgevoerd? 9
2.2 Programmeren van projecten en integraal werken 9
2.3 Vooruitblik projecten komende vijf jaar 11

3 Beleidsmatige Evaluatie 12
3.1 Prestatie-indicatoren 12
3.2 Waterrobuust 13
3.3 Omgevingsbewust 16
3.4 Participatief 16
3.5 Datagedreven 17
3.6 Doelmatige inzameling en transport 19

4 Personele capaciteit 20
4.1 Formatietool gemeentelijke watertaken RIONED 20
4.2 Benodigde bezetting 20

5 Financiële doorkijk 22
5.1 Uitgangspunten rioolheffingsberekening 22
5.2 Rioolheffingsberekening en voorzieningen 22

Bijlage 1: Input formatiescan 24
Bijlage 2: Tabellen rioolheffingsberekening 25

Samenvatting

Kaders
Het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2030 is gebaseerd op vooraf vastgestelde bestuurlijke kaders. Naast het invullen van de wettelijke zorgplichten voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater, hemelwater en grondwater is daarin bepaald dat:

1) conform het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) in 2050 potentiële wateroverlastlocaties opgelost zullen zijn. Dat gebeurt integraal, zodat deze locaties toekomstbestendig worden;
2) conform de regionale afspraken het scheiden van hemelwater en afvalwater wordt voortgezet, met de ambitie om dat in 90 jaar te realiseren;
3) risicogestuurd beheer zal worden toegepast;
4) er een beperkte stijging van de rioolheffing mogelijk is van €35 in 10 jaar tijd, exclusief inflatie.

In het GRP zijn deze kaders uitgewerkt tot beleid en uitvoering.

Realisatie
DPRA projecten (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie)
Integrale ‘DPRA-wateroverlastprojecten’ worden geprogrammeerd via het meerjaren investeringsprogramma (MIP). Dit leidt tot integrale herinrichtingsprojecten die een looptijd hebben van meerdere jaren, waarbij de exacte scope nog moet worden bepaald, meerdere domeinen zijn betrokken en intensieve participatie nodig is. Mede door beperkte personele capaciteit heeft het een aantal jaar geduurd om een werkwijze te implementeren waarmee structureel dergelijke grote integrale projecten uit kunnen worden gevoerd. De uitvoering van de projecten zoals beschreven in het GRP liep daardoor achter op planning en begroting. In het meerjareninvesteringsprogramma zijn de komende jaren extra GRP projecten opgenomen, waardoor de achterstand zal worden ingelopen voor 2030.

Afkoppelen
Om in 90 jaar hemelwater en afvalwater van elkaar te scheiden is het nodig om gemiddeld 3 hectare per jaar af te koppelen. Om particulier afkoppelen te stimuleren is een subsidieregeling (stimuleringsregeling afkoppelen) opgesteld. Daar wordt gebruik van gemaakt, maar het overgrote deel van het af te koppelen oppervlak zal worden gerealiseerd in het afkoppelen bij de grote herinrichtingsprojecten. Omdat deze achter lopen op de planning, loopt ook het particulier afkoppelen achter op de planning. Ook daarin zal een inhaalslag worden gemaakt in de planperiode.

Risicogestuurd beheer
Het risicogestuurd beheer is ingevoerd. Er is veel bereikt op het gebied van onderhoud, vervanging en optimalisatie: er zijn structurele kostenbesparingen gerealiseerd, er zijn betere onderhoudsplanningen en er wordt efficiënter gewerkt. Bij de drukriolering in het buitengebied is door vervangingen en aangepast onderhoud de storingsgevoeligheid flink afgenomen, waardoor er nu een robuuster en goedkoper systeem is. Het grondwatermeetnet is geoptimaliseerd, waardoor met minder meetpunten de grondwaterstanden toch goed wordt gemonitord en er zicht is op de effecten van klimaatverandering. Bij de vrijvervalriolering is het inspectie- en onderhoudsregime aangepast, waardoor met minder inspecties de kwaliteit van de riolering goed in beeld blijft en gericht kan worden ingegrepen als dat nodig is. Op basis van de destijds beschikbare inspectiegegevens is bepaald dat grote

vervangingen (los van de DPRA projecten) niet nodig zijn. Daardoor ontstaat wel een risico op instortingen (ook wel “sinkholes” genoemd), waarvoor budget is opgenomen. In de praktijk zijn deze ook ontstaan en gerepareerd.

Er zijn grote stappen gezet op het gebied van databeheer; de riooldata is nu goed op orde en er wordt datagestuurd gewerkt. Om ook goed te kunnen sturen op de kwaliteit in de uitvoering is de capaciteit van de toezichthouders vergroot en is de samenwerking tussen beheer en toezicht geïntensiveerd. Er is nog niet toegekomen aan het inrichten van het digitaal waterloket en het dashboard GRP.

Rioolheffing
De rioolheffing is jaarlijks verhoogd en gecorrigeerd voor inflatie. De inflatiecorrectie is lager geweest dan de werkelijk opgetreden inflatie in de grond- weg- en waterbouwsector (GWW-sector). Het tarief is in de afgelopen jaren lager gehouden dan berekend vanwege het saldo van de voorziening en een gedeeltelijke tegemoetkoming richting inwoners.

Voortschrijdend inzicht
DPRA projecten
De beschikbare projectleiders- en uitvoeringscapaciteit blijft een punt van aandacht. Omdat de toegepaste inflatiecorrectie minder is geweest dan de daadwerkelijke inflatie, ligt het voor de hand dat de projectbegrotingen in het GRP niet meer sluitend zijn. Echter, omdat de projectbegrotingen zijn gebaseerd op kengetallen en pas in de projectvoorbereiding de werkelijke kosten kunnen worden bepaald op basis van een uitvoeringsplan, is het onduidelijk hoe groot het probleem is.

Afkoppelen
De opgave om 3 hectare per jaar af te koppelen is fors. Het is de verwachting dat er in de DPRA projecten grote stappen kunnen worden gezet, maar daarbij zijn kanttekeningen te plaatsen. Het afkoppelen van bestaand particulier gebied gebeurt op basis van vrijwilligheid. In de praktijk is afkoppelen niet altijd wenselijk, bijvoorbeeld bij hoge grondwaterstanden. En in de praktijk kan volledig afkoppelen erg duur zijn (en dus niet doelmatig), met name als er bestaande leidingen onder de woning liggen. In welke mate de afkoppeldoelstelling kan worden behaald, wordt bekend op basis van de inhoudelijke projectuitwerkingen.

Samenwerking
De samenwerking intern en met externe partijen is versterkt. Het team voor water, riolering en klimaatadaptatie functioneert goed, dit heeft bijgedragen aan een succesvolle uitvoering van meerdere projecten. Samenwerkingsverband RIVUS speelt een belangrijke rol bij kennisdeling en innovatie. Maar, door beperkte capaciteit en personeelswisselingen is het soms lastig om projecten efficiënt uit te voeren. Hier is sturing en prioritering op nodig, vanuit alle partijen.

Risicogestuurd beheer
Het is gebleken dat in sommige gebieden grootschalige vervanging van de riolering wel nodig is. Dat geldt voor gebieden waar enerzijds de kwaliteit van de riolering achteruit is gegaan, mede door de extreem natte jaren 2023 en 2024, en anderzijds waar opgaven spelen die bij het opstellen van het GRP niet bekend waren, met name vervanging / groot onderhoud van wegen.

Rioolheffing
Omdat de rioolheffing niet volledig is gecorrigeerd met de werkelijk opgetreden inflatie, zijn de inkomsten niet volledig in balans met de begrootte uitgaven. Tot nu toe heeft dat niet geleid tot problemen, omdat 1) de DPRA projecten niet conform begroting zijn gerealiseerd en 2) structurele kostenbesparingen zijn gerealiseerd in de exploitatie.

Aanbevelingen voor de rest van de planperiode

De prioritering voor grote vervangingsprojecten moet meer rekening houden met de kwaliteit en leeftijd van het riool en met integraal werken. Er moet meer aandacht komen voor het vervangen van oude riolering die in slechte staat is (inclusief huis- en kolkaansluitingen). De focus schuift daarmee in specifieke gebieden van relinen en “pleisters plakken” naar grootschaligere vervangingen waardoor kan worden meegekoppeld met andere disciplines om een toekomstbestendige openbare ruimte te bereiken.

De eisen voor waterberging bij uitbreidingsgebieden zijn duidelijk maar in bestaande gebieden kan de waterbergingseis verschillen., dit zorgt soms voor verwarring. Duidelijkere richtlijnen en meer maatwerk zouden helpen om projecten efficiënter uit te voeren.

De binnendienst heeft momenteel een bezetting van 4,5 fte. Uit de formatietool van Stichting RIONED blijkt dat er ongeveer 1 fte tekort is. Om de geplande werkzaamheden goed uit te voeren en in te kunnen spelen op lopende ontwikkelingen, is uitbreiding van de capaciteit nodig. Vanuit waterbeleid/klimaatadaptatie wordt 0,5 fte extra toegerekend. Dit is meegenomen in de berekening van de rioolheffing.

Er is een prognose gemaakt van het mogelijke verloop van de rioolheffing de komende jaren. Er heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke inflatie plaatsgevonden in de GWW-sector. Rekening houdend met actuelere prijzen is een stijging van de rioolheffing nodig om te voorkomen dat de voorziening op korte termijn negatief wordt. Het rioolheffingstarief stijgt de komende jaren met € 3,50 per jaar vanaf 2027.

1 Terugblik afgelopen periode

1.1 Waarom deze evaluatie?

Dit is de tussentijdse evaluatie van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2030. In het GRP was in 2021 opgenomen dat er halverwege een uitgebreide evaluatie nodig zou zijn om de huidige voortzetting te evalueren. Met deze rapportage wordt daar invulling aan gegeven.

Het huidige GRP heeft een looptijd van tien jaar en bevat daarom grote opgaven. Vanwege deze lange termijn en de omvang van de ambities is ervoor gekozen om na vijf jaar een evaluatie uit te voeren, zowel op beleidsmatig als financieel vlak. Bovendien waren er bij de start van het GRP verschillende ontwikkelingen die nog niet konden worden meegenomen, zoals de beheerplanningen van andere domeinen. Halverwege de looptijd zijn deze ontwikkelingen verder uitgewerkt en kunnen ze nu worden meegenomen in de evaluatie. Deze evaluatie biedt ook de kans om actuele landelijke ontwikkelingen te toetsen aan het huidige beleid. Daarnaast stelt het ons in staat om te beoordelen of we op de juiste koers zitten en waar verbeteringen nodig zijn.

1.2 Doelen huidige GRP

In het huidige GRP is de opgave ingedeeld in 4 sporen en 5 thema's. De sporen zijn:

1. Beginnen met (de voorbereiding van) maatregelen die Raalte waterrobuust en klimaatbestendig maken.
2. Onze huidige prestaties en ons serviceniveau borgen en waar mogelijk verbeteren.
3. Activiteiten en instrumenten omzetten naar het omgevingsprogramma en omgevingsplannen.
4. Anders organiseren van ons werk.

De opgaven worden thematisch aangepakt. De thema's zijn:

1. Waterrobuust
   Focus op wateroverlastlocaties en het ontvlechten van hemelwater en afvalwater.
2. Omgevingsbewust
   Focus op slimme samenwerking met RIVUS en innovatieve technieken die onze doelstelling ondersteunen.
3. Participatief
   Samen met bewoners en bedrijven uit onze samenleving pakken we de opgaven aan.
4. Datagedreven
   Actuele informatie voor inzicht in het systeem, doelmatig beheer en bruikbaar voor het versnellen van innovaties.
5. Doelmatig
   Een goede balans tussen risico's, prestaties en kosten voor alle drie de zorgplichten.

Daarnaast geven we met het GRP invulling aan onze wettelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

1.3 Wat is er de afgelopen jaren bereikt?

De afgelopen jaren bood het GRP een goede houvast voor het beleid voor de waterzorgplichten en de werkzaamheden die benodigd waren. De ingezette koers was duidelijk en veel zaken zijn goed verlopen. Ook is duidelijker geworden wat de grootste uitdagingen zijn van de opgestelde plannen.

Zo zijn er flinke stappen gezet in het onderhoud en het vervangen van drukriolering en pompunits. Ook is de geplande gemaalrenovatie succesvol uitgevoerd. Verder hebben we ingezet op data-gedreven werken, dit zorgt ervoor dat we efficiënter werken.

Het onderhoud van de gemalen lag eerst bij het Waterschap, door het onderhoud van gemalen weer onder gemeentelijk beheer te brengen, zijn aanzienlijke kostenbesparingen gerealiseerd. Daarnaast is er geïnvesteerd in gemaalrenovaties, met positief resultaat: minder stroomverbruik en weinig storingen.

2024 en 2023 waren landelijk en ook in Raalte uitzonderlijk nat. De bui in september 2024 zorgde voor veel water op straat en leidde op sommige plekken tot water tegen de gevels. Door de natte jaren zijn er op meerdere locaties meldingen gemaakt van grondwateroverlast. Deze meldingen zijn per situatie behandeld en heeft geleid tot beter inzicht in de overlastlocaties.

De samenwerking met RIVUS verloopt goed, met actieve deelname aan de platformen water en klimaatadaptatie. We werken samen aan een recent herijkt uitvoeringsprogramma en komen structureel elke 4-6 weken samen. Ondanks beperkte capaciteit en personeelswisselingen, wordt het werk van RIVUS als waardevol ervaren en draagt het bij aan de voortgang van projecten.

Ook heeft de sterke inflatiestijging impact gehad op de begroting, die niet altijd aansloot bij de actuele kosten. Hier ligt een aandachtspunt voor de toekomst.

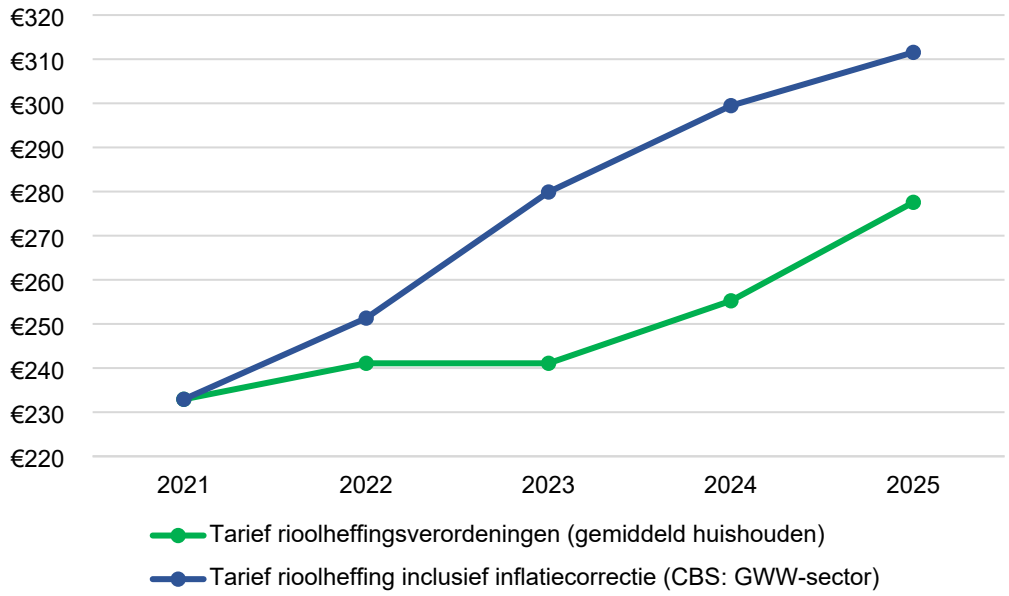
Het team dat zich bezighoudt met water, riolering en klimaatadaptatie functioneert goed, de collega's weten elkaar goed te vinden. De prettige werksfeer binnen het team heeft bijgedragen aan een efficiënte uitvoering van projecten en een aanpak van uitdagingen.

1.4 Wat was het verloop van de rioolheffing?

De onderstaande grafiek toont het verloop van de rioolheffing de afgelopen jaren. De groene lijn toont de daadwerkelijke rioolheffing zoals vastgesteld in de rioolheffingsverordeningen van de afgelopen jaren. De blauwe lijn laat de heffing zien zoals deze zou geweest zou zijn als de heffing volledig was gecorrigeerd naar de inflatie van de afgelopen jaren. Hierbij zijn de inflatiecijfers van het CBS aangehouden voor de sector Grond-, weg- en waterbouw (GWW), 4221 Civieltechnische werken en bouw. Tussen 2021 en 2025 is de prijsindex 35% gestegen.

Dit betekent dat wanneer er volledig was gecorrigeerd voor de inflatie van de afgelopen jaren, de rioolheffing zo'n 30 euro hoger was geweest. De hoge kostenstijging van de GWW-sector is dus maar deels meegenomen in het tarief van de afgelopen jaren. Het tarief is in de afgelopen jaren lager gehouden dan berekend vanwege het saldo van de voorziening en een gedeeltelijke tegemoetkoming richting inwoners.

In hoofdstuk 5 wordt met een nieuwe prognose van de rioolheffing bepaald wat de verwachte kosten worden de komende jaren.

Figuur 1-1 Verloop rioolheffing en inflatie afgelopen jaren

1.5 Leeswijzer

De opbouw van de evaluatie is als volgt:

- H1: Inleiding
- H2: Uitvoering van projecten
- H3: Beleidsmatige evaluatie
- H4: Personele capaciteit
- H5: Financiële doorkijk

In hoofdstuk 2 kijken we naar welke projecten en onderzoeken zijn uitgevoerd de afgelopen jaren. In hoofdstuk 3 evalueren we het beleid, we kijken of de uitgangspunten die zijn beschreven in het beleid nog passen bij de huidige ontwikkelingen. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 4 de personele capaciteit en ten slotte geven we een financiële doorkijk voor de rioolheffing de komende jaren.

2 Uitvoering van projecten

2.1 Wat is wel en niet uitgevoerd?

In het GRP is een lijst opgenomen met de investeringsplanning voor integrale projecten voor de aanpak wateroverlast op buurtniveau. De uitvoering van deze projecten loopt achter op de planning van het GRP. De onderstaande tabel toont een overzicht van de grotere projecten de afgelopen jaren.

Tabel 2-1

in voorbereiding vanaf jaar	Kern	Buurt	Status	Planning volgens GRP
2024	Broekland	Broekland	Uitvoering in 2025	2022-2023
2024	Heino	Heino Zuid	In voorbereiding	2041-2050
2021	Heino	Heino Centrum	Uitvoering in 2025	2022-2024
2022	Raalte	Langkamp	Uitvoering in 2026	2022-2025
	Integraal project met TenneT		Onderdeel van Langkamp	
	Grote renovatie mechanische riolering			
	Integrale projecten met afdeling groen			
	Optimalisatie grondwatermeetnet			

We beginnen binnenkort met de uitvoering van drie grote projecten, Langkamp en Heino centrum en Broekland (al deels gerealiseerd d.m.v. aanleg wadi). De andere projecten zijn nog in voorbereiding.

Er zijn ook projecten uitgevoerd of in uitvoering die niet opgenomen waren in het GRP. Zo zijn er bijvoorbeeld integrale projecten uitgevoerd in samenwerking met de afdeling groen. Ook is er meegewerkt aan een project bij de TenneT zone. Dit project draagt bij aan de verbetering van de waterhuishouding van de wijken Langkamp en Hartkamp. Echter door externe factoren bij TenneT loopt dit project vertraging op. Daarnaast hebben we een grote renovatie van de mechanische riolering uitgevoerd.

We hebben de afgelopen jaren ook ingezet op het optimaliseren van de drukriolering. Door efficiëntere monitoring en het inhalen van achterstallige maatregelen, zijn de storingen in de drukriolering afgenomen. Deze systeemoptimalisatie heeft bijgedragen aan kostenreductie.

2.2 Programmeren van projecten en integraal werken

Bij het opstellen van het huidige GRP is gestart met een nieuwe werkwijze binnen de gemeente. De focus kwam te liggen op een programmatische aanpak, waarbij integrale DPRA projecten centraal staan. Op basis van wateroverlastlocaties zijn projecten geselecteerd voor de looptijd van het GRP. Daarna zijn de projecten afgestemd met wegen en groen om kansen voor integrale samenwerking te benutten.

Bij de totstandkoming van het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) waren de uitgangspunten dat de staat van het areaal op orde was en dat er op basis van de technische kwaliteit van het riool weinig aandachtspunten waren. Het uitgangspunt was dat door middel van risicogestuurd beheer de kwaliteit van het areaal kon worden gewaarborgd. Hierdoor lag de aandacht op het aanpakken van locaties met wateroverlast. Destijds was er geen specifieke opgave vanuit afdeling wegen die aan dit proces kon worden gekoppeld. Inmiddels is er echter wel een programmering

vanuit de wegen en het groen, maar door de wijze waarop het GRP is opgesteld, is er geen extra budget beschikbaar om vanuit de riolering hierop mee te koppelen.

Met de Scans Wijken en Dorpen is beter inzichtelijk geworden waar de integrale uitdagingen zitten. Sectorale rioolprojecten worden nu in een breder perspectief behandeld en kunnen worden samengevoegd in het MIP met andere projecten, waardoor ze als een integraal project kunnen worden gepresenteerd. Als dit niet gebeurt, worden de projecten afzonderlijk en sectoraal uitgevoerd.

In het huidige GRP is uitgegaan van een goede staat van de riolering. Hierdoor zijn er, naast de grote integrale DPRA projecten, geen vervangingen gepland. Op basis van kleine incidenten is er gewerkt via risicogestuurd beheer aan reparaties, waaronder ook incidentele instortingen (sinkholes) vallen. Er zijn inspecties uitgevoerd, en uit de meldingen blijkt dat er voor een aantal gebieden, zoals Heino en Nieuw Heeten, extra inspanningen nodig zijn om de kwaliteit van de riolering te waarborgen.

Het huidige GRP heeft meer integraal werken, oftewel ‘werk-met-werk-maken’ als doel. Wij zetten ons hier actief voor in, maar de daadwerkelijke uitvoering blijft een uitdaging. Bij rioolvervangingen is er bijvoorbeeld ruimte voor samenwerking met andere domeinen, maar in de praktijk wordt soms gekozen voor ondergronds relinen zonder de openbare ruimte mee te pakken. Hoewel dit een goedkopere optie is, houdt deze aanpak niet altijd rekening met de bredere behoeften van de openbare ruimte op de lange termijn, zoals klimaatadaptief herinrichten, vergroenen, en het beheer andere objecten.

De methode in het huidige GRP leidt in de praktijk teveel tot “pleisters plakken” en draagt niet voldoende bij aan het toekomstbestendig maken van het rioolsysteem. De prioritering voor grote vervangingsprojecten moet meer rekening houden met de kwaliteit en leeftijd van het riool. Hier moet meer aandacht komen voor het vervangen van oude riolering die in slechte staat is (inclusief huis- en kolkaansluitingen). Op sommige locaties zijn door instorting sinkholes ontstaan in de bestrating (zie Figuur 2-1). Het verdere ontstaan van sinkholes is tegen te gaan door meer rekening te houden met de kwaliteit van het riool.

Figuur 2-1 Sinkholes in straat

2.3 Vooruitblik projecten komende vijf jaar

In de onderstaande tabel is aangegeven wat de financiële doorkijk is qua integrale projecten voor de komende vijf jaar. De achterstand zoals beschreven in de vorige paragraaf wordt hier vergeleken met de planning voor de komende jaren.

Tabel 2-2 vergelijking projecten GRP en op de planning (prijspeil 2021)

Project	Investeringsvolume integrale DPRA projecten GRP 2021-2030	In planning/ uitvoering 2021-2030	Nieuwe opgaven 2026-2030
Broekland Kern	€ 360.445	€ 360.445	
De Kampen	€ 1.101.239		
Heino Centrum	€ 1.029.200	€ 1.029.200	
Hartkamp	€ 502.953		
Langkamp	€ 337.262	€ 337.262	
De Zegge	€ 2.051.752		
Langkamp	€ 6.988.868	€ 6.988.868	
Heino Zuid		€ 3.250.178	
De Kampen			€ 3.115.386
Nieuw Heeten			€ 337.621
Enkstraat			€ 904.000
Totaal	**€ 12.371.719**	**€ 11.965.953**	**€ 4.357.007**

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat er 16,4 miljoen euro aan investeringen op de planning staan (12,0+4,4). Dit is meer dan de in het GRP begrootte 12,4 miljoen euro. Hieruit blijkt dat de achterstand op de integrale DPRA projecten wordt ingehaald in de komende 5 jaar.

De nieuwe opgaven zijn toegevoegd aan de planning op basis van de kwaliteit van het riool op deze plekken. Vanuit inspectieresultaten en schadebeelden blijkt dat hier maatregelen nodig zijn.

3 Beleidsmatige Evaluatie

Het GRP is onderverdeeld in 5 thematisch hoofdstukken:

1. Waterrobuust
2. Omgevingsbewust
3. Participatief
4. Datagedreven
5. Doelmatig

We evalueren elk thema door het huidige beleid te analyseren, de resultaten te beoordelen en aanbevelingen te formuleren.

3.1 Prestatie-indicatoren

In het GRP is een tabel opgenomen met prestatie-indicatoren om bij de evaluatie te analyseren. Deze indicatoren zijn niet altijd toereikend gebleken. Per thema zijn daarom relevante en meetbare indicatoren aangevuld of vervangen. Deze zijn weergegeven in Tabel 3-1.

De komende planperiode zullen deze indicatoren worden gemonitord. Dit loopt via de jaarlijkse rapportage van het GRP en de eindevaluatie in 2030. Daarnaast worden per twee jaar sommige indicatoren meegenomen in de Scan Wijken & Dorpen.

Naast deze meetbare indicatoren blijkt dat de thema's complexer zijn dan dat er met deze tabel gesuggereerd wordt. Om deze reden is ook per hoofdstuk een beleidsmatige evaluatie gedaan, waarin meer ruimte is voor onderbouwing per thema.

Tabel 3-1 Analyse prestatie-indicatoren

Thema	Indicator	Toelichting Indicator	Doel	Gerealiseerd
Waterrobuust-heid	Hoeveelheid opgeloste wateroverlastlocaties.	Deze locaties zijn geïdentificeerd o.b.v. stresstesten en indicator is te meten a.d.h.v. status projectplanning GRP.	In 2050 moeten alle wateroverlastlocaties zijn opgelost (of geaccepteerd).	Zie tabel 2-1 en 2-2
	Hoeveelheid geaccepteerde wateroverlastlocaties.	Te meten aan het aantal risicodialogen en/of -analyses waarin is geconcludeerd dat maatregelen niet afwegen tegen investering (vanuit GRP).	In 2050 moeten alle wateroverlastlocaties zijn opgelost of geaccepteerd. Doel is afhankelijk van noodzaak en uitkomsten. Daarom geen vastgesteld doel op zich.	-
	Verminderd aantal risicopanden.	Dit zijn panden waar volgens de stresstesten bij een bui van 90 mm in uur regenwater tegen de gevel staat, wat waterschade kan veroorzaken.	Geen doel vastgesteld. Ligt in lijn met oplossen wateroverlastlocaties.	-
	Hoeveelheid afgekoppeld oppervlak (in m^2)	Zowel openbare ruimte als privaat. Te meten aan projecten en aangegeven m^2 vanuit klimaatsubsidie.	3 hectare per jaar*, ofwel 30.000 m^2. Dit maakt 9 hectare per 1 jan 2025.	18.655 m^2 (per 1-1-2025)

	Hoeveelheid onthard en vergroend oppervlak (in m^2)	Zelfde als kolom hierboven.	Nog geen doel vastgesteld. Afweging doel wordt meegenomen in nog vast te stellen Overkoepelend beleidsplan duurzaamheid.	3655 m² (per 1-1-2025)
Omgevings-bewust	Aantal projecten met derden.	(Lopende) projecten met medeoverheden of (maatschappelijke) partners.	Geen doel vastgesteld, is afhankelijk van noodzaak en koppelkansen.	Afgerond: 0 Lopend: 2 *Toelichting: TenneT-tracé; afkoppelen en vergroenen van huurwoningen SallandWonen.*
	Output RIVUS	Projectstatus van RIVUS-projecten zoals beschreven in uitvoeringsprogramma's klimaatadaptatie en water De huidige projecten lopen t/m 2028.	T/m 2028 zijn er 13 samenwerkingsproject en voor klimaatadaptatie opgesteld en 15 voor water. Na 2028 worden er nieuwe projecten geformuleerd.	Klimaatadaptatie: 6 van 13 projecten afgerond Water: 3 van 15 projecten afgerond
Participatief	€ verstrekte stimulering	Te meten aan bijdrage vanuit klimaatsubsidie aan inwoners, bedrijven en organisaties en en de inzet om hen te ondersteunen bij de uitvoering.	Jaarlijks €150.000*. Dit maakt €450.000 per 1 jan 2025.	€ 90.934 (per 1-1-2025)
	Aantal (toegekende) aanvragen stimulering	Te meten aan aanvragen klimaatsubsidie en hulp bij afkoppelen.	Geen doel vastgesteld, alleen doel voor bijdrage in €.	
	Aantal klimaatadaptieve schoolpleinen	Schoolpleinen die voldoen aan de eisen voor een groen schoolplein en e.v.t. gebruik hebben gemaakt van de gemeentelijke groene schoolpleinen subsidie.	Geen doel vastgesteld.	9 van 19
Data gedreven	Gebruik dashboard	Aantal bezoeken webpagina	Geen doel vastgesteld.	
	Gebruik waterloket	Aantal bezoeken webpagina	Geen doel vastgesteld.	
Doelmatig	Aantal meldingen	Aantal verholpen meldingen in Signalen (voorheen MOR).	Geen doel vastgesteld.	1238
	Kosten			

*Zoals in 2021 vastgesteld. Deze evaluatie stelt echter een bijgesteld doel voor 2030 voor.

3.2 Waterrobuust

Huidig beleid GRP

We zetten ons in om waterrobuust te worden. Dat betekent dat we voldoende capaciteit hebben om extreme hoeveelheden neerslag op te vangen, te infiltreren of eventueel af te voeren. Het hemelwater zorgt daarbij niet voor belemmering van de volksgezondheid of de waterkwaliteitsdoelstellingen van het ontvangende oppervlaktewater. Bij de uitvoering en voorbereiding richten we ons op:

- Het volledig ontvlechten van hemelwater, grondwater en afvalwater.
- Hemelwater blijft zo veel als mogelijk zichtbaar in de openbare ruimte.

Afkoppelen

Voor de huidige planperiode staat in het huidige GRP dat er 29 hectare verhard oppervlak moet worden afgekoppeld in de komende 10 jaar, dat staat gelijk aan ongeveer 3 hectare per jaar. Over 90 jaar willen we volledig ontvlochten zijn.

Nieuwbouw

Nieuwbouw ontwikkelen we integraal en klimaatadaptief. Zo mag nieuwbouw niet ten koste gaan van waardevol groen. Nieuwbouwwijken moeten een flinke klimaatbui (90 mm in een uur) kunnen verwerken.

Grondwater

We onderzoeken of grootschalige infiltratie van hemelwater leidt tot meer grondwateroverlast en nemen, waar nodig, maatregelen om negatieve effecten van de grondwaterstand op bestemmingen te voorkomen of te beperken, op een verantwoorde manier. We streven naar een GHG (gemiddeld hoogste grondwaterstand) van max 0,7 m onder maaiveld.

Evaluatie en aanbevelingen

Wateroverlast als gevolg van extreme piekbuien is weinig voorgekomen. De extremere buien zijn meestal goed verwerkt door het rioolstelsel. Op 2 september 2024 is een piekbui van 66mm gevallen. Hier zijn wel enkele meldingen van wateroverlast over gedaan. Voor het beter inzichtelijk krijgen van wateroverlastlocaties we nieuwe stresstesten gaan uitvoeren. Hierbij gaan willen we kijken naar meer buien. Dus 20mm - 40 mm - 60 mm - 90 mm.

Afkoppelen

De afgelopen jaren is gebleken dat het afkoppeldoel van 3 ha per jaar erg lastig te realiseren was. Dit is met name het gevolg van de achterstand in de integrale DPRA projecten. Wel verwachten we de komende jaren hier een inhaalslag in te maken.

Zonder het afkoppelen op te pakken met de integrale DPRA projecten is gebleken dat het niet mogelijk is om jaarlijks 3 hectare af te koppelen. Dit komt mede doordat niet iedere particulier bereid is om af te koppelen. Om buiten de projecten om toch meer af te koppelen, zou kunnen worden ingezet op de volgende punten:

- Het verplicht stellen van afkoppeling voor particulieren (bij gemeentelijke herinrichtingsprojecten).
- Sterkere Samenwerkingsovereenkomsten aangaan met woningcorporaties, zoals Salland wonen.
- Alternatief inzetten van het afkoppelbudget van de klimaatsubsidie. Bijvoorbeeld direct in gemeentelijke projecten of voor ondersteuning uitvoering van particulier afkoppelen.

Tabel 3-2 voortgang afkoppelambitie van 3 ha per

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ha afgekoppeld	0,1	0,3	1,3	2,4	3	1,3

We gaan voorlopig alleen afkoppelen bij integrale projecten en daar waar wateroverlast wordt berekend (met het hydraulisch rekenmodel). Per situatie moeten we afwegen of afkoppelen wel of niet doelmatig is. Als er gedeeltelijk wordt

afgekoppeld kan een deel van het hemelwater worden gebruikt voor het creëren van meer doorstroming. Daarnaast verlangt het waterschap dat hemelwater eerst vastgehouden wordt alvorens het geloosd mag worden op een watergang. Hemelwater rechtsreeks laten afstromen naar een watergang wil het waterschap voorkomen, hiermee zou het waterprobleem verplaatst worden naar het landelijk gebied.

Nieuwbouw

We moeten goed rekening blijven houden met waterberging en extra afvalwater dat moet worden afgevoerd bij nieuwbouw. Vaak wordt door het waterschap aangegeven dat er moet worden afgekoppeld in bestaande wijken om ervoor te zorgen dat het extra afvalwater, door het bouwen van nieuwe huizen, nog naar de zuivering kan gaan. Dit is vooral in stedelijk gebied een tijdrovend proces dat veel onderzoek vergt. Bij nieuwbouw is het makkelijker om dit meteen goed te doen.

Bij alle ontwikkelingen wordt nu rekening gehouden met een klimaatbui van 90 mm in een uur. We sluiten aan op het hemelwaterbeleid van het waterschap wat momenteel in ontwikkeling is. Waarschijnlijk worden de toekomstige systemen gedimensioneerd om 80-92 mm per 48 uur te kunnen verwerken. Voor nieuwbouw in deze uitbreidingsgebieden is de bergingseis van het waterschap meestal haalbaar, maar bij bestaande gebieden is dit niet altijd haalbaar. De gemeente stelt in bestaand gebied een bergingseis van 20 á 40 mm voor opvang hemelwater bij vervangende nieuwbouw (sloop-nieuwbouw). De klimaatbui wordt dan verder in het plangebied / wijk opgevangen, in bestaande bergingsvoorzieningen.

De verschillen in bergingseisen door gemeente en waterschap kunnen soms voor verwarring zorgen. Het zou goed zijn om een duidelijk verschil te maken tussen nieuwbouw, uitbreidingen en inbreidingen in de bergingseisen. Ook zou het helpen als er meer maatwerk mogelijk is. In RIVUS verband proberen we hier nu invulling aan te geven.

Waterkwaliteit wordt steeds belangrijker. Hier moet rekening mee worden gehouden bij zowel de infiltratie van water in de bodem als bij de afvoer van hemelwater naar het oppervlaktewater.

Grondwater

Het grondwatermeetnet is geëvalueerd. Hieruit is gebleken dat er met minder grondwatermeetpunten gewerkt kan worden. Dit betekent een optimalisatie van het systeem en minder kosten. De peilbuizen staan al een lange tijd in de grond, hierdoor is er veel waardevolle informatie verzameld.

Er zijn binnen de gemeente relatief weinig meldingen van grondwateroverlast. De wijk Wörmink daarentegen heeft wel grondwaterproblemen, hier is de wijk bij aanleg te laag gebouwd of te weinig ontwatering gecreëerd met andere maatregelen.

De definitie van structurele grondwateroverlast is niet duidelijk genoeg gedefinieerd in het huidige GRP. Hierdoor is het lastig om gerichte en doelmatige maatregelen te nemen. Dit moet worden herzien in het nieuwe GRP vanaf 2030. In de HIOR (Handboek Inrichting Openbare Ruimte) zijn hier wel eisen over opgenomen.

Het onderzoek naar de invloed van grootschalige infiltratie van hemelwater op de toename van grondwateroverlast is niet zodanig uitgevoerd. Dit wordt per project uitgezocht (bij Langkamp is dit bijvoorbeeld gedaan). Ook is er een onderzoek uitgevoerd naar de invloed van klimaatverandering op grondwater.

3.3 Omgevingsbewust

Huidig beleid GRP
Onder omgevingsbewust verstaan we werken met een blik naar buiten en oog op de toekomst. Dit omvat de aanpak van klimaatadaptatie binnen de gemeente, samenwerking en integrale plannen, waarbij we werk met werk maken. We trekken samen op met interne vakdisciplines zoals wegen, groen en sociaal, evenals externe partijen. Daarnaast willen we burgers stimuleren en ondersteunen bij maatschappelijke initiatieven. Ook is er aandacht voor samenwerkingsverbanden zoals RIVUS en het professionaliseren en delen van kennis en innovaties.

Evaluatie en aanbevelingen
De afgelopen jaren hebben we een achterstand opgelopen in de uitvoering van de integrale DPRA projecten. Hoewel we maatschappelijke initiatieven stimuleren en ondersteunen, worden de beschikbare subsidies niet optimaal benut. De vraag is dan ook of het realistisch is om meer uit de subsidies te halen dan nu gebeurt. De interne samenwerkingen beginnen beter te lopen, we kunnen elkaar steeds beter vinden. Voorheen werd er eens in de twee á drie weken samengekomen, dit willen we graag herintroduceren. Ook kunnen we de samenwerkingen in projecten verder ontwikkelen.

De samenwerking met RIVUS loopt goed, ook kennisdelen en professionaliseren gaat zowel ambtelijk als bestuurlijk goed. RIVUS bestaat uit twee platformen: water en klimaatadaptatie. Beide platformen functioneren goed; iedereen neemt hieraan deel. Vanuit RIVUS is er een uitvoeringsprogramma dat recent is herijkt, hier werkt de gemeente Raalte actief aan mee. We komen elke 4 tot 6 weken samen. Verder gaan we met RIVUS ook aan de slag met het GWSW (Gegevenswoordenboek Stedelijk Water). De capaciteit is bij beide platforms beperkt. Ook zijn er veel personeelswisselingen, wat zorgt voor vertraging in mogelijk projecten. Desondanks wordt het werk van RIVUS als zeer waardevol ervaren en helpt het om zaken voor elkaar te krijgen.

3.4 Participatief

Huidig beleid GRP

Wij hebben een belangrijke verbindende rol tussen de belanghebbenden en gebruikers en de veranderingen die we in de openbare buitenruimte moeten realiseren. Welke rol we hebben, we houden ons altijd vast aan onze 4 kernwaarden: betrouwbaar, verbindend, oplossingsgericht en slim.

Communicatie

We gaan aan de slag met een communicatiestrategie, om de bewoners en bedrijven meer bewust te maken van het belang van aanpassingen in de buurt.

Klimaatadaptieve schoolpleinen

Schoolpleinen zijn een voorbeeldfunctie van de wijk. Daarom is het belangrijk om de schoolpleinen de juiste invulling te geven. Ook kan het bijdragen aan de betrokkenheid van burgers, bewustwording en educatie.

Digitaal waterloket

Door een digitaal waterloket op te zetten kunnen we particulieren, bedrijven en instellingen breder informeren over de waterproblematiek en over de manieren waarop zij zelf kunnen bijdragen aan oplossingen. Het waterloket is vervolgens ook de plek waar burgerinitiatieven worden ingediend.

Hemelwaterverordening

De eigenaar van het perceel is verantwoordelijk voor de opvang en verwerking van hemelwater, zoveel mogelijk op eigen terrein. Bij rioleringsprojecten beschouwen we inwoners als ervaringsdeskundigen en mede-eigenaren van de wijk. Daarom hechten we veel waarde aan interactie en dialoog tijdens het participatieproces. Een open en actieve houding is essentieel voor een goede samenwerking. We streven ernaar om informatie en plannen zoveel mogelijk te delen. Via communicatiecampagnes informeren we inwoners in een vroeg stadium over onze plannen en ideeën.

De huidige hemelwaterverordening biedt de mogelijkheid om te verbieden om hemelwater en grondwater te lozen op het vuilwaterstelsel. Dat gebeurt door het aanwijzen van gebieden waar de verordening van kracht is. Dat is gebeurd voor het buitengebied (drukriolering). Bewoners ondersteunen we met advies en met de stimuleringsregeling.

Stimuleringsregeling

Om de doelstelling sneller te bereiken van de algehele ontvlechting van afvalwater en hemelwater gaan we een stimuleringsregeling afkoppelen ontwikkelen. Het doel van de nieuwe stimuleringsregeling is burgerinitiatieven gericht op het klimaatbestendig maken van de omgeving te versnellen door de kosten voor de burger en bedrijven te verlagen.

Participatie bij beheer

We willen burgers betrekken bij het beheer en onderhoud van voorzieningen. Denk hierbij aan het maaien van de wadi, het beschikbaar maken van een speelveld dat bij hevige neerslag is volgelopen met hemelwater, het doorstroomprofiel van zaksloten op orde houden of knelpunten in de openbare ruimte doorgeven.

Evaluatie en aanbevelingen

De beleidsdoelen qua participatie zijn niet allemaal gehaald. Dit is iets waar extra inzet voor nodig is de rest van de GRP-periode. Van de regeling voor klimaatadaptieve schoolpleinen wordt goed gebruik gemaakt, de helft tot driekwart van de scholen maakt gebruik van deze regeling. Er zijn geen initiatieven vanuit inwoners voor afkoppelen, wel voor vergroening. Aan de andere kant tonen woningcorporaties wel initiatief op het gebied van afkoppelen. Zo is er recent een initiatief gestart met SallandWonen, die wij hebben geïnitieerd.

Het digitaal water loket moet nog worden opgepakt. Er zijn echter wel stappen in gezet. Zo is er een MIP kaart opgesteld met de projecten van riolering, wegen en groen. Dit zou mogelijk een plek kunnen krijgen in het dashboard. Het was tijdens het ontwikkelen te ingewikkeld om dit door te kunnen voeren.

Er is een communicatiestrategie voor klimaatadaptatie die geactualiseerd en verbreed kan worden. De hemelwaterverordening is al vastgesteld en biedt de mogelijkheid om gebieden verplicht af te koppelen. Daarnaast is er sinds 2022 een stimuleringsregeling vastgesteld, die een belangrijk onderdeel vormt van de klimaatadaptatie.

3.5 Datagedreven

Huidig beleid GRP
Het leven wordt steeds meer datagedreven en de behoefte aan actuele informatie neemt toe. Als gemeente spelen we hierop in en hebben we ons in de huidige planperiode gericht op inzicht, transparantie en databeheer.

Met het digitale waterloket krijgen we online toegang tot relevante gegevens over water en riolering. Ook kunnen we hiermee inwoners en bedrijven beter inlichten met wat voor hen relevante informatie is. Op termijn zou dit tijdbesparend kunnen zijn,

ervan uitgaande dat we minder vragen krijgen omdat men zelf de informatie kan vinden in het dashboard.

Met het dashboard GRP houden we status van projecten bij. De data in het beheersysteem wordt goed op orde. Om nieuwe basisrioleringsplannen (brp's) op te stellen, storingen te verhelpen, de vervangingsopgave te bepalen, faalkansen in te schatten (t.b.v. risicogestuurd beheer) en het innen van belasting hebben we een goed databeheersysteem met actuele data nodig.

Evaluatie en aanbevelingen
De afgelopen jaren is er met succes ingezet op het verbeteren van het databeheer. Het gegevensbeheer is beter op orde dan aan de start van de planperiode. Dit leidt tot betrouwbaardere gegevens en helpt om betere onderhoudsplannen te maken. Alle kolken hebben bijvoorbeeld nu een uniek object-nummer en de infiltratievoorzieningen zoals wadi's zijn beter vastgelegd.

Ook op het gebied van onderhoud en vervanging van drukriolering en pompunits zijn grote stappen gezet. Storingen in deze systemen zijn significant afgenomen door efficiëntere monitoring en het wegwerken van benodigde inhaalslagen. Deze systeemoptimalisatie van het buitengebied en de vermindering van het aantal objecten dat via telemetrie wordt gemonitord, heeft bijgedragen aan verdere kostenreductie.

Daarnaast is het onderhoud van de gemalen met succes teruggebracht onder gemeentelijk beheer, wat aanzienlijke kostenbesparingen heeft opgeleverd. Daarnaast is er geïnvesteerd in gemaalrenovaties, met positief resultaat: minder stroomverbruik en weinig storingen.

Figuur 3-1 Links: Aanlegfoto injectiegemaal t.b.v. project renovatie/optimalisatie drukriolering. Rechts: verstopping door doekjes pomp van gemaal

Om de kwaliteit te monitoren van de vrijvervalriolering is een duidelijk stoplichtsysteem geïntroduceerd: rood geeft aan dat actie nodig is, oranje vraagt om extra aandacht en groen betekent dat alles op orde is. Dit systeem zorgt voor meer inzicht in knelpunten en de vervangingsopgave op basis van de inspectieresultaten.

Voor nog meer inzicht en transparantie, was het plan om een toegankelijk digitaal waterloket en dashboard te ontwikkelen. Dit is echter nog niet gerealiseerd en verdient de nodige aandacht. Het doel is om het bestaande GRP-dashboard uit te breiden naar een dashboard voor alle projecten in de openbare ruimte, ondersteund door een datagedreven aanpak. Het dashboard zou voor de gemeente duidelijkheid geven,

maar ook voor de bewoner kan het een hulpmiddel zijn. Hier kunnen ze terecht voor vragen, duidelijkheid over de huidige stand van zaken en verantwoordelijkheden.

Ook op het gebied van transparantie zou het dashboard uitkomst bieden. Momenteel wordt gewerkt aan een digitale opgavekaart voor de openbare ruimte, waarop zichtbaar is welke projecten zijn uitgevoerd en andere zaken.

3.6 Doelmatige inzameling en transport

Huidig beleid GRP
De primaire taak van de gemeente is de doelmatige inzameling en transport van het stedelijk afvalwater. Het stelsel is op orde, en om ervoor te zorgen dat dit zo blijft monitoren we het functioneren van het riool. Waar zich problemen voordoen grijpen we in, maar alleen als er onaanvaardbare risico's zijn. We wegen risico's, prestaties en kosten tegen elkaar af. We noemen dit risicogestuurd beheer en onderhoud.

Waar nodig voldoen we aan de richtlijnen, maar normen alleen zijn onvoldoende voor een doelmatig water- en rioleringsbeheer. Bij investeringskeuzes wegen we het effect en de kosten. Daarnaast maken we gebruik van kansen om maatregelen te realiseren die anders (voor lange tijd) niet gerealiseerd kunnen worden of stellen we maatregelen uit om een integrale aanpak mogelijk te maken. Ongeacht wat we doen, wij voeren onze werkzaamheden uit op transparante, herleidbare basis uit, tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Evaluatie en aanbevelingen
Risicogestuurd beheer en onderhoud heeft al goede resultaten opgeleverd. Er wordt veel rekening gehouden met integraal werken en de andere opgaven in de gemeente. De uitdaging zit vooral in het afstemmen met ander domeinen over planning van werkzaamheden. Met de Scan Wijken & Dorpen hebben we dit verder inzichtelijk gemaakt, maar deze scan was vooral van meerwaarde voor de andere thema's die minder kennis paraat hadden. Bij de uitvoering van projecten zou er nog beter rekening gehouden kunnen worden met de omgeving. Gezien de huidige ontwikkelingen in Raalte en de Scans Wijken en Dorpen, is het belangrijk om verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden om verschillende projecten vanuit diverse vakgebieden nog effectiever samen te pakken.

Over het algemeen functioneert het rioolsysteem goed. Er is echter ook een toename te zien in het aantal meldingen, met name in oudere wijken. Er zijn in de naoorlogse buurten veel sinkholes ontstaan, dat komt door instortingen van riolen en huisaansluitingen. Het hoofdriool kan worden gerelined, maar als de huisaansluitingen in slechte staat zijn dan is het doelmatiger om het geheel te vervangen, omdat huis- en kolkaansluitingen niet gerelined kunnen worden en de straat dan toch open moet.

De meldingen spelen een rol in het vormgeven van de opgave. De toename van het aantal meldingen komt onder andere door factoren zoals de hoge grondwaterstanden in de afgelopen twee jaar, die de veroudering van de riolering hebben versneld.

Er zijn ook vermoedens dat riolen lek zijn en daarmee ook grondwater afvoeren. Wanneer deze waterdicht worden gemaakt, kan dit dus leiden tot hogere grondwaterstanden. Bij rioolvervanging kan dan meteen drainage worden meegelegd om dit tegen te gaan. Bij relinen gaat dit niet.

Er moet de komende jaren ook meer aandacht komen voor foutaansluitingen (vuil water op het hemelwaterriool en hemelwater op vuilwaterriool). Ook moet het functioneren van het rioolstelsel getoetst worden met een SSW (systeemoverzicht stedelijk water). Dit is de opvolger van het BRP (Basisrioleringsplan). Het is goed om dit aan het einde van de planperiode van het GRP uit te voeren. Dit SSW kan dan als basis dienen voor de wateroverlast maatregelen in het nieuwe GRP.

4 Personele capaciteit

4.1 Formatietool gemeentelijke watertaken RIONED

Voldoende personeel (aantal fte) is nodig om alle beleidsambities waar te maken, projecten uit te voeren en de benodigde beheertaken en onderzoeken uit te voeren. Om de benodigde bezetting te bepalen, maken we gebruik van de formatietool van Stichting RIONED. Deze tool bepaalt het theoretisch benodigde aantal fte op basis van het te beheren areaal, het verwachte investeringsvolume de komende jaren en de mate van uitbesteding.

De binnendienst bestaat uit beleidsmedewerkers beheerders, ontwerpers en is verantwoordelijk voor de planvorming en uitvoering van beheertaken. Dit omvat het opstellen van beheer- en onderhoudsplannen, beoordelen van de staat van het systeem, adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen, uitvoeren van maatregelen en beheren van gegevens. Een kanttekening hierbij is dat in theorie functieprofielen helder zijn afgebakend, maar in de praktijk voert een medewerker vaak taken uit van meerdere profielen.

4.2 Benodigde bezetting

We vergelijken de benodigde bezetting met de huidige bezetting om de eventuele tekorten te signaleren. Zie hiervoor onderstaande tabel:

Tabel 4-1 Benodigde en huidige formatie

functieprofiel	benodigde bezetting (fte)	huidige bezetting (fte)	verschil (fte)
Beleidsmedewerker	1,2	1,3	0,1
Beheerder	2,2	1,3	-0,9
Ontwerper	0,6	0,6	0,0
Gegevensbeheerder	0,4	0,4	0,0
Projectleider, werkvoorbereider, toezichthouder	1,1	0,9	-0,2
Totaal binnendienst	**5,5**	**4,5**	**-1,0**

Voor een goede invulling van de huidige watertaken is een personele inzet van ongeveer 10 fte nodig. Naast de huidige watertaken komen er steeds meer taken bij. Met de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 is participatie en integraal werken steeds belangrijker. Dit brengt extra werkzaamheden met zich mee. Ook klimaatverandering zorgt voor extra werkzaamheden om ervoor te zorgen dat extreme weersomstandigheden tot zo min mogelijk overlast leiden en om wateroverlast situaties direct op te lossen na de bui. Dat wordt meegenomen bij alle projecten in de openbare ruimte (met interne én externe partijen) en dat vraagt tijd en aandacht. Ook komen er (nieuwe) ontwikkelingen op de gemeente af zoals grotere aandacht voor duurzaamheid, circulariteit en energietransitie. Deze extra taken zijn nog niet in de formatietool van Stichting RIONED meegenomen. Dit betekent dat het tekort eigenlijk groter is dan de formatietool aangeeft.

De huidige bezetting van de binnendienst bedraagt 4,5 fte. Uit de analyse blijkt een totaaltekort voor de binnendienst van ongeveer 1 fte, vooral op de functie van beheerder. Dit wordt zeker herkend door de medewerkers van de ambtelijke organisatie.

Uitbreiding van de capaciteit is nodig om de werkzaamheden volgens plan uit te kunnen voeren en aan te blijven sluiten op lopende ontwikkelingen. In de exploitatiekosten van de rioolheffingsberekening is een post opgenomen voor de invulling van deze functie, inclusief een extra toerekening van 0,5 fte voor waterbeleid/klimaatadaptatie.

5 Financiële doorkijk

Om beter inzicht te krijgen in het verwachte verloop van de rioolheffing de komende jaren is een nieuwe rioolheffingsberekening uitgevoerd.

5.1 Uitgangspunten rioolheffingsberekening

De uitgangspunten voor de rioolheffingsberekening zijn zoveel mogelijk gelijk gehouden aan de uitgangspunten uit het huidige GRP:

- De rioolheffingsberekening is 100% kostendekkend. Dit houdt in dat alle inkomsten in balans zijn met de uitgaven over 70 jaar. Zo wordt geen winst of verlies gemaakt met de rioolheffing. De voorzieningen sluiten na 70 jaar op 0 euro. De voorzieningen mogen niet negatief worden.
- De beschouwde termijn is opgeschoven naar 2026-2095;
- Het starttarief voor een gemiddelde woning in 2025 is € 277,56.
- De actuele exploitatiekosten van 2025 zijn opgenomen;
- De lange termijn investeringen, zoals in het huidige GRP, zijn meegenomen en geïndexeerd naar prijspeil januari 2026. Er zijn geen nieuwe vervangingsplanningen gemaakt. De bedragen in het MIP sluiten aan op de begroting.
- Gemiddeld wordt ongeveer 75% van de investeringen gekapitaliseerd en 25% direct ten laste van de voorziening betaald. Deze percentages zijn overgenomen vanuit het huidige GRP (2021-2030).
- De actuele heffingseenheden zijn opgenomen, we gaan uit van een woningbouwprognose van 300 woningen per jaar t/m 2035. De exploitatiekosten stijgen in verhouding mee;
- De berekening gaat uit van een rentepercentage op de kapitaallasten van 2,5% (2026) en een inflatie van 0%.
- Er worden twee voorzieningen gehanteerd. Een spaarvoorziening (BBV art. 44 lid 1-d) en een tariefsegalisatievoorziening (BBV art. 44 lid 2). De spaarvoorziening wordt geprognosticeerd op € 58.561 (1-1-2026) en de tariefsegalisatievoorziening op € 3.682.749 (1-1-2026). De jaarlijkse stortingen aan de spaarvoorziening zijn meegenomen in de rioolheffingsberekening.
- BTW van de exploitatie en van de investeringen wordt toegerekend aan de rioolheffing. De BTW wordt direct ten laste van hetzelfde jaar verrekend (en wordt niet geactiveerd);
- Bij alle investeringen na het MIP die worden gekapitaliseerd wordt gerekend met een afschrijvingstermijn van 40 jaar. Dit is een simplificatie ten opzichte van de vorige berekening, maar noodzakelijk, omdat onduidelijk is welk deel van de investeringen in het GRP vrijvervalriolen zijn en welk deel pompen zijn (met een kortere afschrijvingstermijn).
- De berekening is op prijspeil januari 2026. Jaarlijks moeten de bedragen met de werkelijk opgetreden inflatie worden geïndexeerd, dat geldt ook voor de berekende rioolheffing. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige inflatie.

De gedetailleerde tabellen van de berekening zijn te vinden in Bijlage 2.

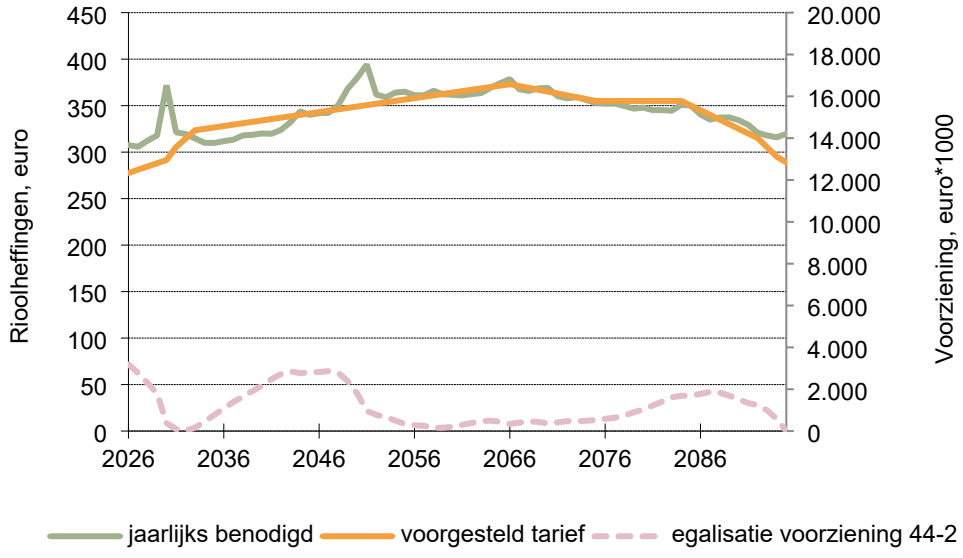
5.2 Rioolheffingsberekening en voorzieningen

Als we per 1-1-2026 direct een rioolheffing zouden heffen die de komende 70 jaar gelijk en kostendekkend is, zou die rioolheffing € 342 moeten bedragen voor een gemiddelde woning.

Stijging naar een kostendekkend tarief is niet direct nodig, met inzet van de voorzieningen kan worden toegegroeid naar een stabieler kostendekkend tarief. In de

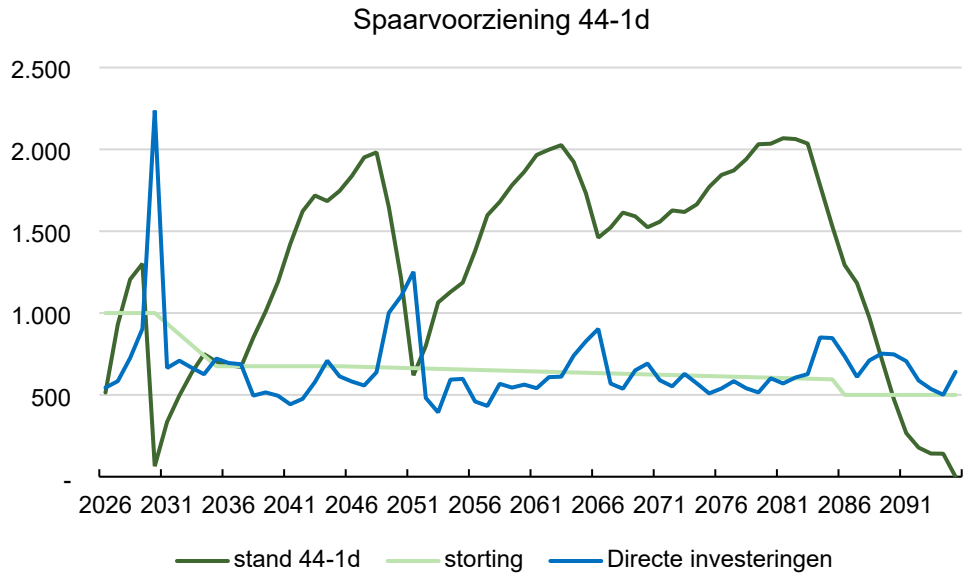
onderstaande grafiek is de stijging van de rioolheffing weergegeven, samen met de stand van de tariefsegalisatievoorziening (art. 44 lid 2).

De rioolheffing stijgt vanaf 2027 tot en met 2030 met € 3,50 per jaar (naast de indexatie). Daarna is een stijging van € 14 euro nodig in 2031 om ervoor te zorgen dat de voorzieningen niet negatief worden. Daarna kan de heffing ongeveer stabiel blijven en vervolgens dalen totdat de voorzieningen volledig zijn afgebouwd.

Figuur 5-1 Verloop rioolheffing komende 70 jaar

Naast de tariefsegalisatievoorziening hebben we een spaarvoorziening voor toekomstige investeringen. Het verwachte verloop van deze voorziening wordt weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 5-2 Verloop spaarvoorziening 44-1d inclusief jaarlijkse storting en investeringsbedragen die direct worden afgeschreven

Bijlage 1: Input formatiescan

Gemeentegrootte	Raalte			
Gemeentegrootte	38364	inwoners		
Areaal				
Aantal kolken	14140	stuks		
Lengte vrijvervalriolering	205	km		
… vuilwater	10	km		
… hemelwater	50	km		
… gemengd	145	km		
Lengte persleiding (excl. drukrioolstelsels)	22	km		
Lengte drainage	25	km		
Oppervlak infiltrerende verharding	0,25	ha		
Oppervlak wadi's, bodempassages	5,5	ha		
Lengte IT-riool/DIT-riool	11	km		
Aantal overige voorzieningen hemelwater	12	stuks		
Lengte lijn- en roostergoten	2,1	km		
Aantal gemalen droge opstelling en randvoorzieningen	12	stuks		
Aantal gemalen natte opstelling	109	stuks		
Aantal pompunits mechanische riolering	699	stuks		
Aantal IBA's, decentrale zuiveringen, septic tanks		stuks		
Lengte watergangen in beheer		km		
Lengte beschoeiingen in beheer	0	km		
Aantal duikers en kleine kunstwerken in het oppervlaktewater in beheer	0	stuks		
Investeringen				
Geplande vervangingsinvesteringen per jaar bruto	1887200	€		
Geplande investeringen per jaar netto (zonder VTA, algemene kosten, risico)	1.641.043	€		
Percentage voorbereiding, administratie, toezicht (intern)	15%			
Tarief beheerder, Projectleider, werkvoorbereider, toezichthouder	90	€		
Investeringen grondexploitatie				
Uit- en inbreidingen: aantal woningen per jaar	300	stuks		
Kostenkengetal aanleg geschieden riolering per woning	6800	prijspeil juli 2023		
Inspectie- en reinigingscyclus				
Hoeveel km vrijvervalriolering wordt jaarlijks geïnspecteerd	10	km		
Hoeveel km vrijvervalriolering wordt jaarlijks gereinigd	10	km		
Reinigingscyclus kolken	6	maanden		
Uitbesteden				
Uitbesteden strategische en tactische planvorming	zo min mogelijk		Uitbestedingsfactor	0
Uitbesteden operationeel beheer	zo min mogelijk		Uitbestedingsfactor	0
Uitbesteden inspectie vrijvervalriolering	ja		Uitbestedingsfactor	1
Uitbesteden reiniging vrijvervalriolering	ja		Uitbestedingsfactor	1
Uitbesteden kolkenreiniging	ja		Uitbestedingsfactor	1
Uitbesteden onderhoud gemalen	zo veel mogelijk		Uitbestedingsfactor	1
Uitbesteden onderhoud drukriolering	zo veel mogelijk		Uitbestedingsfactor	1
Uitbesteden storingsdienst	deels		Uitbestedingsfactor	0,5

Bijlage 2: Tabellen rioolheffingsberekening

Exploitatieuitgaven **Tabel 1**
bedragen in EURO

		Gebaseerd op begroting 2026			
	Omschrijving		*Uitgaven* excl. BTW	BTW	Bron
	Beleid, onderzoek en innovatie		81.256	17.064	
	Externe diensten		32.502	6.826	
	drbel planningstool beheer		8.707	1.828	
	drbel invorderingskosten		15.293		
	Drbel. kosten rubriek 8 exploitatie				
	Kapitaallasten				
	Elektriciteit		145.000	30.450	
Drukriolering	Materiaalkosten		20.000	4.200	
Drukriolering	Groot onderhoud		45.000	9.450	
Drukriolering	Onderhoud drukriolering		135.000	28.350	
Drukriolering	Onderhoud rioolgemalen (& BBB's)		-	-	
Drukriolering	Kosten datalijnen		20.000	4.200	
Drukriolering	licenties/abonnementen software		7.500	1.575	
Vrijverval	Materiaalkosten		12.500	2.625	
Vrijverval	Inspectiekosten		155.000	32.550	
Vrijverval	Repar vrijverval riolering		70.000	14.700	
Vrijverval	Meten en monitoren		-	-	
Vrijverval	Schoonmaak			-	
Vrijverval	drbel straatvegen		44.667		
	Drbel onderhoud bermen en wadi's		41.910		
	drbel KP Salaris Ruimte		74.290		
	drbel KP Salaris B&O		513.035		
	Overhead toedeling Inv + grondexploit		450.984		
Grondwater +infiltratievoorzi	klein onderhoud		5.000	1.050	
Grondwater +infiltratievoorzi	Reinigen en inspecteren		5.000	1.050	
Grondwater +infiltratievoorzi	Meten en monitoren		50.000	10.500	
Grondwater +infiltratievoorzi	licenties/abonnementen software		2.500	525	
	Kwijtscheldings-beleid		102.000		
	Invordering rioolrecht - doorberekening belastingen		24.439		
	Stelpost overheadkosten belasting DOWR		36.749		
	Claim BTW investeringen (M7 en M8)				
	Extra fte obv formatiescan: 1,5 fte (1 fte waterbeleid 0,5 fte beheerder)		190.000		
				-	
2025	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	154.695		-	
2026	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	153.750		-	
2027	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	53.750		-	
2028	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	100.000		-	
2029	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	150.000		-	
2030	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	150.000		-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
				-	
		totalen	2.288.332	166.943	
	De exploitatiekosten stijgen in verhouding mee met de w oningbouw prognose				

Project:	*GRP Raalte*			
Scenario:	*0*	*Projectnummer:*	*51022591*	
Filenaam:	*Kostendekking Raalte*	*Datum:*	*7-aug-25*	

Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) **Tabel 2**

bedragen * EURO 1.000 prijspeil 2026

Jaar	Investering Omschrijving investering	Totaal excl. BTW	BTW
2026	M7751131 Heino Zuid	514	108
2026	M7751132 Langkamp	678	142
2026	M7751102 Vrijverval	200	42
2026	M7751126 Vorsterhof/ Karrew eide	17	4
2026	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	-	-
2026		-	-
2026	Vervangen Mech/El gemalen, zie tabblad gemalen	-	-
2026		-	-
2026		-	-
2026		-	-
2026		-	-
2026		-	-
2026		-	-
		-	-
		-	-
2027	M7751130 Ambachtstraat	15	3
2027	M7751131 Heino Zuid	514	108
2027	M7751953 Jumbo Raalte Nrd klimaat	103	22
2027	M7751132 Langkamp	783	164
2027	M7751102 Vrijverval	200	42
2027	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	-	-
2027		-	-
2027		-	-
2027		-	-
		-	-
		-	-
2028	M7751130 Ambachtstraat	293	61
2028	M7751131 Heino Zuid	565	119
2028	M7751132 Langkamp	822	173
2028	M7751102 Vrijverval	200	42
2028	M7751952 Westdorplaan/ Acacialaan klimaat	51	11
2028	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	-	-
		-	-
		-	-
2029	M7751102 Vrijverval	205	43
2029	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	-	-
2029	M7751132 Langkamp	1.847	388
2029	M7751131 Heino Zuid	308	65
2029		-	-
2029		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
2030	M7751102 Vrijverval	200	42
2030	M8751009-12-14-15 Meekoppelen en stimuleren	-	-
2030	M7751132 Langkamp	1.847	388
2030	M7751131 Heino Zuid	308	65
2030	De Kampen	3.199	672
2030	Nieuw Heeten	346	73
2030	Enkstraat	904	190
			-
			-
			-
			-
			-
			-
			-
			-
			-
			-
			-
Totalen	- - - - - -	14.118	2.965

Project: *GRP Raalte*

Scenario: *0* *Projectnummer:* *51022591*

Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

Kapitaallasten van in het verleden gedane investeringen **Tabel 3**

bedragen * EURO 1.000

jaar	Kapitaallasten uit het verleden						Totaal		
	Afschrijvingen	Rente	Kapitaallasten				Nominaal	prijspeil 2026	BTW
2026	777	440	1.217				1.217	1.217	
2027	775	422	1.197				1.197	1.197	
2028	774	403	1.177				1.177	1.177	
2029	774	384	1.159				1.159	1.159	
2030	774	366	1.140				1.140	1.140	
2031	774	347	1.121				1.121	1.121	
2032	774	329	1.103				1.103	1.103	
2033	774	310	1.084				1.084	1.084	
2034	774	291	1.065				1.065	1.065	
2035	774	273	1.047				1.047	1.047	
2036	774	254	1.028				1.028	1.028	
2037	757	236	993				993	993	
2038	757	218	975				975	975	
2039	681	199	880				880	880	
2040	658	183	841				841	841	
2041	639	167	807				807	807	
2042	629	152	780				780	780	
2043	619	137	755				755	755	
2044	619	122	741				741	741	
2045	544	107	651				651	651	
2046	527	94	621				621	621	
2047	481	81	562				562	562	
2048	480	70	550				550	550	
2049	353	58	411				411	411	
2050	309	50	359				359	359	
2051	242	42	285				285	285	
2052	225	37	261				261	261	
2053	210	31	241				241	241	
2054	189	26	215				215	215	
2055	159	22	180				180	180	
2056	159	18	177				177	177	
2057	159	14	173				173	173	
2058	121	10	132				132	132	
2059	109	7	116				116	116	
2060	71	5	75				75	75	
2061	55	3	58				58	58	
2062	21	2	23				23	23	
2063	19	1	20				20	20	
2064	19	1	19				19	19	
2065	13	0	14				14	14	
2066	-		-				-	-	
Totalen		5.913	24.252	-	-	-	24.252	24.252	-

Voor de omrekening van de nominale bedragen naar prijspeil startjaar bedragen is uitgegaan van *0,00 % inflatie*

Project: *GRP Raalte*
Scenario: *0* *Projectnummer:* *51022591*
Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

Heffingseenheden (referentietarief) **Tabel 4**

Het aantal heffingseenheden is het gemiddelde aantal woningen dat rioolheffing betaalt (gebaseerd op een gemiddeld huishouden).

jaar	Heffingseenheden		Stijging (a.g.v. woningbouwprognose)				totaal eenheden berekening
2026	16.105		300				**16.405**
2027			300				**16.705**
2028			300				**17.005**
2029			300				**17.305**
2030			300				**17.605**
2031			300				**17.905**
2032			300				**18.205**
2033			300				**18.505**
2034			300				**18.805**
2035			300				**19.105**
2036							**19.105**
2037							**19.105**
2038							**19.105**
2039							**19.105**
2040							**19.105**
2041							**19.105**
2042							**19.105**
2043							**19.105**
2044							**19.105**
2045							**19.105**
2046							**19.105**
2047							**19.105**
2048							**19.105**
2049							**19.105**
2050							**19.105**
2051							**19.105**
2052							**19.105**
2053							**19.105**
2054							**19.105**
2055							**19.105**
2056							**19.105**
2057							**19.105**
2058							**19.105**
2059							**19.105**
2060							**19.105**
2061							**19.105**
2062							**19.105**
2063							**19.105**
2064							**19.105**
2065							**19.105**
2066							**19.105**
2067							**19.105**
2068							**19.105**
2069							**19.105**
2070							**19.105**
2071							**19.105**
2072							**19.105**
2073							**19.105**
2074							**19.105**
2075							**19.105**
2076							**19.105**
2077							**19.105**
2078							**19.105**
2079							**19.105**
2080							**19.105**
2081							**19.105**
2082							**19.105**
2083							**19.105**
2084							**19.105**
2085							**19.105**
2086							**19.105**
2087							**19.105**
2088							**19.105**
2089							**19.105**
2090							**19.105**
2091							**19.105**
2092							**19.105**
2093							**19.105**
2094							**19.105**
2095							**19.105**
2096							**19.105**
2097							**19.105**
2098							**19.105**
2099							**19.105**
2100							**19.105**
2101							**19.105**
2102							**19.105**
2103							**19.105**
2104							**19.105**
2105							**19.105**
Totalen	16.105	-	3.000	-	-	-	1.896.983

Project: *GRP Raalte*
Scenario: *0* *51022591*
Filenaam: *Kostendekking Raalte* *7-aug-25*

Investeringen verdeling direct-kapitaliseren | Deel direct investeren? | Tabel 5

bedragen * EURO 1.000 | prijspeil 2026 | Ja

	Investeringen					Direct via voorziening 44-1d							
	MIP / Strateg.	*correctie*		meekoppelen	*Totaal*	*GRP '21*			Meekoppelen	Totaal	BTW	Totaal kapitaliseren	BTW
jaar	vrijverval	*impulsgelden*	gemalen	en stimuleren		%	direct vv	Gemalen	& stimuleren	Direct	direct	excl. BTW	kapit.
2026	*1.409*	*-*	*153*	154	1.716	25%	352	38	154	544	82	1.171	246
2027	*1.614*	*313-*	*153*	54	1.508	30%	484	46	54	584	111	924	194
2028	*1.930*	*-*	*153*	100	2.184	30%	579	46	100	725	131	1.458	306
2029	*2.360*	*-*	*153*	150	2.663	30%	708	46	150	904	158	1.759	369
2030	*6.804*	*-*	153	150	7.107	30%	2.041	46	150	2.237	438	4.870	1.023
2031	*2.214*				2.214	30%	664	-	-	664	140	1.550	326
2032	*2.363*				2.363	30%	709	-	-	709	149	1.654	347
2033	*2.220*				2.220	30%	666	-	-	666	140	1.554	326
2034	*2.086*				2.086	30%	626	-	-	626	131	1.461	307
2035	*2.406*				2.406	30%	722	-	-	722	152	1.684	354
2036	*2.316*				2.316	30%	695	-	-	695	146	1.621	340
2037	*2.291*				2.291	30%	687	-	-	687	144	1.604	337
2038	*2.477*				2.477	20%	495	-	-	495	104	1.982	416
2039	*2.576*				2.576	20%	515	-	-	515	108	2.061	433
2040	*2.474*				2.474	20%	495	-	-	495	104	1.979	416
2041	*2.213*				2.213	20%	443	-	-	443	93	1.770	372
2042	*2.379*				2.379	20%	476	-	-	476	100	1.903	400
2043	*2.891*				2.891	20%	578	-	-	578	121	2.313	486
2044	*3.546*				3.546	20%	709	-	-	709	149	2.836	596
2045	*3.066*				3.066	20%	613	-	-	613	129	2.453	515
2046	*2.908*				2.908	20%	582	-	-	582	122	2.326	488
2047	*2.788*				2.788	20%	558	-	-	558	117	2.230	468
2048	*3.191*				3.191	20%	638	-	-	638	134	2.553	536
2049	*5.008*				5.008	20%	1.002	-	-	1.002	210	4.006	841
2050	*5.517*				5.517	20%	1.103	-	-	1.103	232	4.413	927
2051	*6.260*				6.260	20%	1.252	-	-	1.252	263	5.008	1.052
2052	*2.408*				2.408	20%	482	-	-	482	101	1.927	405
2053	*1.966*				1.966	20%	393	-	-	393	83	1.573	330
2054	*2.373*				2.373	25%	593	-	-	593	125	1.780	374
2055	*2.391*				2.391	25%	598	-	-	598	126	1.793	377
2056	*1.839*				1.839	25%	460	-	-	460	97	1.379	290
2057	*1.730*				1.730	25%	432	-	-	432	91	1.297	272
2058	*2.271*				2.271	25%	568	-	-	568	119	1.703	358
2059	*1.815*				1.815	30%	545	-	-	545	114	1.271	267
2060	*1.876*				1.876	30%	563	-	-	563	118	1.313	276
2061	*1.803*				1.803	30%	541	-	-	541	114	1.262	265
2062	*2.028*				2.028	30%	608	-	-	608	128	1.420	298
2063	*2.038*				2.038	30%	611	-	-	611	128	1.427	300
2064	*2.465*				2.465	30%	739	-	-	739	155	1.725	362
2065	*2.759*				2.759	30%	828	-	-	828	174	1.931	406
2066	*3.011*				3.011	30%	903	-	-	903	190	2.108	443
2067	*1.897*				1.897	30%	569	-	-	569	120	1.328	279
2068	*1.792*				1.792	30%	538	-	-	538	113	1.255	263
2069	*2.166*				2.166	30%	650	-	-	650	136	1.517	318
2070	*2.305*				2.305	30%	692	-	-	692	145	1.614	339
2071	*1.964*				1.964	30%	589	-	-	589	124	1.375	289
2072	*1.840*				1.840	30%	552	-	-	552	116	1.288	271
2073	*2.095*				2.095	30%	628	-	-	628	132	1.466	308
2074	*1.901*				1.901	30%	570	-	-	570	120	1.331	280
2075	*1.697*				1.697	30%	509	-	-	509	107	1.188	249
2076	*1.797*				1.797	30%	539	-	-	539	113	1.258	264
2077	*1.946*				1.946	30%	584	-	-	584	123	1.362	286
2078	*1.803*				1.803	30%	541	-	-	541	114	1.262	265
2079	*1.716*				1.716	30%	515	-	-	515	108	1.202	252
2080	*2.006*				2.006	30%	602	-	-	602	126	1.404	295
2081	*1.899*				1.899	30%	570	-	-	570	120	1.329	279
2082	*2.020*				2.020	30%	606	-	-	606	127	1.414	297
2083	*2.089*				2.089	30%	627	-	-	627	132	1.462	307
2084	*2.836*				2.836	30%	851	-	-	851	179	1.985	417
2085	*2.824*				2.824	30%	847	-	-	847	178	1.977	415
2086	*2.454*				2.454	30%	736	-	-	736	155	1.718	361
2087	*2.034*				2.034	30%	610	-	-	610	128	1.424	299
2088	*2.367*				2.367	30%	710	-	-	710	149	1.657	348
2089	*2.507*				2.507	30%	752	-	-	752	158	1.755	369
2090	*2.492*				2.492	30%	748	-	-	748	157	1.744	366
2091	*2.354*				2.354	30%	706	-	-	706	148	1.647	346
2092	*1.960*				1.960	30%	588	-	-	588	123	1.372	288
2093	*1.787*				1.787	30%	536	-	-	536	113	1.251	263
2094	*1.669*				1.669	30%	501	-	-	501	105	1.168	245
2095	*2.135*				2.135	30%	641	-	-	641	135	1.495	314
Totalen	170.432	313-	765	608	171.491		45.362	222	608	46.192	9.573	125.300	26.313

Project: *GRP Raalte*

Scenario: *0* *Projectnummer:* *51022591*

Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

Spaarvoorziening vervanging, 44.1d **Tabel 6**

Bedragen * EURO 1.000 prijspeil 2026 Inflatie 0,0%

		B	A					
	geindexeerde	*Uitgaven*	*Dotatie*	mutatie	rente voorz.	saldo	te parkeren	**verloop**
Jaar	stand vorig jaar	*direct*	*voorziening*	A-B	0,0%		boekwaarde	**voorziening**
								59
2026	59	*544*	*1.000*	456		514	-	514
2027	514	*584*	*1.000*	416	-	930	-	930
2028	930	*725*	*1.000*	275	-	1.205	-	1.205
2029	1.205	*904*	*1.000*	96	-	1.301	-	1.301
2030	1.301	*2.237*	*1.000*	1.237-	-	64	-	64
2031	64	*664*	*935*	271	-	335	-	335
2032	335	*709*	*870*	161	-	496	-	496
2033	496	*666*	*805*	139	-	635	-	635
2034	635	*626*	*740*	114	-	749	-	749
2035	749	*722*	*675*	47-	-	702	-	702
2036	702	*695*	*675*	20-	-	682	-	682
2037	682	*687*	*675*	12-	-	670	-	670
2038	670	*495*	*675*	180	-	850	-	850
2039	850	*515*	*675*	160	-	1.009	-	1.009
2040	1.009	*495*	*675*	180	-	1.190	-	1.190
2041	1.190	*443*	*675*	232	-	1.422	-	1.422
2042	1.422	*476*	*675*	199	-	1.621	-	1.621
2043	1.621	*578*	*675*	97	-	1.718	-	1.718
2044	1.718	*709*	*675*	34-	-	1.684	-	1.684
2045	1.684	*613*	*675*	62	-	1.746	-	1.746
2046	1.746	*582*	*673*	91	-	1.837	-	1.837
2047	1.837	*558*	*671*	113	-	1.951	-	1.951
2048	1.951	*638*	*669*	31	-	1.982	-	1.982
2049	1.982	*1.002*	*667*	335-	-	1.647	-	1.647
2050	1.647	*1.103*	*665*	438-	-	1.209	-	1.209
2051	1.209	*1.252*	*663*	589-	-	620	-	620
2052	620	*482*	*661*	179	-	799	-	799
2053	799	*393*	*659*	266	-	1.065	-	1.065
2054	1.065	*593*	*657*	64	-	1.129	-	1.129
2055	1.129	*598*	*655*	57	-	1.186	-	1.186
2056	1.186	*460*	*653*	193	-	1.379	-	1.379
2057	1.379	*432*	*651*	219	-	1.598	-	1.598
2058	1.598	*568*	*649*	81	-	1.679	-	1.679
2059	1.679	*545*	*647*	102	-	1.781	-	1.781
2060	1.781	*563*	*645*	82	-	1.864	-	1.864
2061	1.864	*541*	*643*	102	-	1.966	-	1.966
2062	1.966	*608*	*641*	33	-	1.999	-	1.999
2063	1.999	*611*	*639*	28	-	2.026	-	2.026
2064	2.026	*739*	*637*	102-	-	1.924	-	1.924
2065	1.924	*828*	*635*	193-	-	1.731	-	1.731
2066	1.731	*903*	*633*	270-	-	1.461	-	1.461
2067	1.461	*569*	*631*	62	-	1.522	-	1.522
2068	1.522	*538*	*629*	91	-	1.614	-	1.614
2069	1.614	*650*	*627*	23-	-	1.591	-	1.591
2070	1.591	*692*	*625*	67-	-	1.524	-	1.524
2071	1.524	*589*	*623*	34	-	1.558	-	1.558
2072	1.558	*552*	*621*	69	-	1.627	-	1.627
2073	1.627	*628*	*619*	9-	-	1.618	-	1.618
2074	1.618	*570*	*617*	47	-	1.664	-	1.664
2075	1.664	*509*	*615*	106	-	1.770	-	1.770
2076	1.770	*539*	*613*	74	-	1.844	-	1.844
2077	1.844	*584*	*611*	27	-	1.871	-	1.871
2078	1.871	*541*	*609*	68	-	1.939	-	1.939
2079	1.939	*515*	*607*	92	-	2.031	-	2.031
2080	2.031	*602*	*605*	3	-	2.035	-	2.035
2081	2.035	*570*	*603*	33	-	2.068	-	2.068
2082	2.068	*606*	*601*	5-	-	2.063	-	2.063
2083	2.063	*627*	*599*	28-	-	2.035	-	2.035
2084	2.035	*851*	*597*	254-	-	1.782	-	1.782
2085	1.782	*847*	*595*	252-	-	1.529	-	1.529
2086	1.529	*736*	*500*	236-	-	1.293	-	1.293
2087	1.293	*610*	*500*	110-	-	1.183	-	1.183
2088	1.183	*710*	*500*	210-	-	973	-	973
2089	973	*752*	*500*	252-	-	720	-	720
2090	720	*748*	*500*	248-	-	472	-	472
2091	472	*706*	*500*	206-	-	266	-	266
2092	266	*588*	*500*	88-	-	178	-	178
2093	178	*536*	*500*	36-	-	142	-	142
2094	142	*501*	*500*	1-	-	141	-	141
2095	141	*641*	*500*	141-	-	0-	0-	-

Project: *GRP Raalte*
Scenario: *0* *Projectnummer:* *51022591*
Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

Totaaloverzicht uitgaven, exclusief BTW **Tabel 7**

bedragen * EURO 1.000 prijspeil 2026

	Investeringen te kapitaliseren				direct investeren via 44.1d			jaarlijkse uitgaven				
jaar				subtotaal invest.	directe vrijverval	direct gemalen	direct meek&stim	Storting 44 1d voorz.	Exploitatie	subtotaal jaarl. uitg.	kap.lasten verleden	Totaal excl. BTW
2026	1.171			1.171	352	38	154	1.000	2.331	3.331	1.217	5.719
2027	924			924	484	46	54	1.000	2.374	3.374	1.197	5.494
2028	1.458			1.458	579	46	100	1.000	2.416	3.416	1.177	6.052
2029	1.759			1.759	708	46	150	1.000	2.459	3.459	1.159	6.377
2030	4.870			4.870	2.041	46	150	1.000	2.501	3.501	1.140	9.511
2031	1.550	-	-	1.550	664		-	935	2.544	3.479	1.121	6.151
2032	1.654	-	-	1.654	709		-	870	2.587	3.457	1.103	6.214
2033	1.554	-	-	1.554	666		-	805	2.629	3.434	1.084	6.072
2034	1.461	-	-	1.461	626		-	740	2.672	3.412	1.065	5.938
2035	1.684	-	-	1.684	722		-	675	2.715	3.390	1.047	6.121
2036	1.621	-	-	1.621	695		-	675	2.715	3.390	1.028	6.039
2037	1.604	-	-	1.604	687		-	675	2.715	3.390	993	5.986
2038	1.982	-	-	1.982	495		-	675	2.715	3.390	975	6.346
2039	2.061	-	-	2.061	515		-	675	2.715	3.390	880	6.330
2040	1.979	-	-	1.979	495		-	675	2.715	3.390	841	6.210
2041	1.770	-	-	1.770	443		-	675	2.715	3.390	807	5.967
2042	1.903	-	-	1.903	476		-	675	2.715	3.390	780	6.073
2043	2.313	-	-	2.313	578		-	675	2.715	3.390	755	6.458
2044	2.836	-	-	2.836	709		-	675	2.715	3.390	741	6.967
2045	2.453	-	-	2.453	613		-	675	2.715	3.390	651	6.493
2046	2.326	-	-	2.326	582		-	673	2.715	3.388	621	6.335
2047	2.230	-	-	2.230	558		-	671	2.715	3.386	562	6.178
2048	2.553	-	-	2.553	638		-	669	2.715	3.384	550	6.487
2049	4.006	-	-	4.006	1.002		-	667	2.715	3.382	411	7.799
2050	4.413	-	-	4.413	1.103		-	665	2.715	3.380	359	8.151
2051	5.008	-	-	5.008	1.252		-	663	2.715	3.378	285	8.670
2052	1.927	-	-	1.927	482		-	661	2.715	3.376	261	5.564
2053	1.573	-	-	1.573	393		-	659	2.715	3.374	241	5.188
2054	1.780	-	-	1.780	593		-	657	2.715	3.372	215	5.366
2055	1.793	-	-	1.793	598		-	655	2.715	3.370	180	5.343
2056	1.379	-	-	1.379	460		-	653	2.715	3.368	177	4.923
2057	1.297	-	-	1.297	432		-	651	2.715	3.366	173	4.836
2058	1.703	-	-	1.703	568		-	649	2.715	3.364	132	5.198
2059	1.271	-	-	1.271	545		-	647	2.715	3.362	116	4.748
2060	1.313	-	-	1.313	563		-	645	2.715	3.360	75	4.748
2061	1.262	-	-	1.262	541		-	643	2.715	3.358	58	4.678
2062	1.420	-	-	1.420	608		-	641	2.715	3.356	23	4.798
2063	1.427	-	-	1.427	611		-	639	2.715	3.354	20	4.800
2064	1.725	-	-	1.725	739		-	637	2.715	3.352	19	5.096
2065	1.931	-	-	1.931	828		-	635	2.715	3.350	14	5.294
2066	2.108	-	-	2.108	903		-	633	2.715	3.348	-	5.456
2067	1.328	-	-	1.328	569		-	631	2.715	3.346	-	4.674
2068	1.255	-	-	1.255	538		-	629	2.715	3.344	-	4.598
2069	1.517	-	-	1.517	650		-	627	2.715	3.342	-	4.858
2070	1.614	-	-	1.614	692		-	625	2.715	3.340	-	4.953
2071	1.375	-	-	1.375	589		-	623	2.715	3.338	-	4.713
2072	1.288	-	-	1.288	552		-	621	2.715	3.336	-	4.624
2073	1.466	-	-	1.466	628		-	619	2.715	3.334	-	4.800
2074	1.331	-	-	1.331	570		-	617	2.715	3.332	-	4.663
2075	1.188	-	-	1.188	509		-	615	2.715	3.330	-	4.517
2076	1.258	-	-	1.258	539		-	613	2.715	3.328	-	4.586
2077	1.362	-	-	1.362	584		-	611	2.715	3.326	-	4.688
2078	1.262	-	-	1.262	541		-	609	2.715	3.324	-	4.585
2079	1.202	-	-	1.202	515		-	607	2.715	3.322	-	4.523
2080	1.404	-	-	1.404	602		-	605	2.715	3.320	-	4.724
2081	1.329	-	-	1.329	570		-	603	2.715	3.318	-	4.647
2082	1.414	-	-	1.414	606		-	601	2.715	3.316	-	4.729
2083	1.462	-	-	1.462	627		-	599	2.715	3.314	-	4.776
2084	1.985	-	-	1.985	851		-	597	2.715	3.312	-	5.297
2085	1.977	-	-	1.977	847		-	595	2.715	3.310	-	5.286
2086	1.718	-	-	1.718	736		-	500	2.715	3.214	-	4.932
2087	1.424	-	-	1.424	610		-	500	2.715	3.214	-	4.638
2088	1.657	-	-	1.657	710		-	500	2.715	3.214	-	4.872
2089	1.755	-	-	1.755	752		-	500	2.715	3.214	-	4.969
2090	1.744	-	-	1.744	748		-	500	2.715	3.214	-	4.959
2091	1.647	-	-	1.647	706		-	500	2.715	3.214	-	4.862
2092	1.372	-	-	1.372	588		-	500	2.715	3.214	-	4.586
2093	1.251	-	-	1.251	536		-	500	2.715	3.214	-	4.466
2094	1.168	-	-	1.168	501		-	500	2.715	3.214	-	4.383
2095	1.495	-	-	1.495	641		-	500	2.715	3.214	-	4.709
Totalen	125.300	-	-	125.300					188.104	234.237	24.252	383.789
CW	125.300	-	-	125.300					188.104	234.237	24.252	383.789
Kolom	A	B	C	M					O	P	Q	R
Brontabel												

Project: *GRP Raalte*
Scenario: *0* *Projectnr:* *51022591*
Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

BTW Totaal **Tabel 7b**

Bedragen * EURO 1.000

	BTW van Investeringen			BTW op jaarlijkse uitgaven				
jaar	vrijverval riolen / MIP		subtotaal invest.	Directe investeringen	Exploitatie	subtotaal	kap.lasten verleden	BTW Totaal
2026	246	-	246	82	170	252	-	498
2027	194	-	194	111	173	284	-	479
2028	306	-	306	131	176	308	-	614
2029	369	-	369	158	179	338	-	707
2030	1.023	-	1.023	438	182	621	-	1.643
2031	326	-	326	140	186	325	-	651
2032	347	-	347	149	189	338	-	685
2033	326	-	326	140	192	332	-	658
2034	307	-	307	131	195	326	-	633
2035	354	-	354	152	198	350	-	703
2036	340	-	340	146	198	344	-	684
2037	337	-	337	144	198	342	-	679
2038	416	-	416	104	198	302	-	718
2039	433	-	433	108	198	306	-	739
2040	416	-	416	104	198	302	-	718
2041	372	-	372	93	198	291	-	663
2042	400	-	400	100	198	298	-	698
2043	486	-	486	121	198	319	-	805
2044	596	-	596	149	198	347	-	943
2045	515	-	515	129	198	327	-	842
2046	488	-	488	122	198	320	-	809
2047	468	-	468	117	198	315	-	783
2048	536	-	536	134	198	332	-	868
2049	841	-	841	210	198	408	-	1.250
2050	927	-	927	232	198	430	-	1.357
2051	1.052	-	1.052	263	198	461	-	1.513
2052	405	-	405	101	198	299	-	704
2053	330	-	330	83	198	281	-	611
2054	374	-	374	125	198	323	-	696
2055	377	-	377	126	198	324	-	700
2056	290	-	290	97	198	295	-	584
2057	272	-	272	91	198	289	-	561
2058	358	-	358	119	198	317	-	675
2059	267	-	267	114	198	312	-	579
2060	276	-	276	118	198	316	-	592
2061	265	-	265	114	198	312	-	577
2062	298	-	298	128	198	326	-	624
2063	300	-	300	128	198	326	-	626
2064	362	-	362	155	198	353	-	716
2065	406	-	406	174	198	372	-	777
2066	443	-	443	190	198	388	-	830
2067	279	-	279	120	198	318	-	596
2068	263	-	263	113	198	311	-	574
2069	318	-	318	136	198	335	-	653
2070	339	-	339	145	198	343	-	682
2071	289	-	289	124	198	322	-	611
2072	271	-	271	116	198	314	-	584
2073	308	-	308	132	198	330	-	638
2074	280	-	280	120	198	318	-	597
2075	249	-	249	107	198	305	-	554
2076	264	-	264	113	198	311	-	575
2077	286	-	286	123	198	321	-	607
2078	265	-	265	114	198	312	-	577
2079	252	-	252	108	198	306	-	558
2080	295	-	295	126	198	324	-	619
2081	279	-	279	120	198	318	-	597
2082	297	-	297	127	198	325	-	622
2083	307	-	307	132	198	330	-	637
2084	417	-	417	179	198	377	-	794
2085	415	-	415	178	198	376	-	791
2086	361	-	361	155	198	353	-	713
2087	299	-	299	128	198	326	-	625
2088	348	-	348	149	198	347	-	695
2089	369	-	369	158	198	356	-	725
2090	366	-	366	157	198	355	-	721
2091	346	-	346	148	198	346	-	692
2092	288	-	288	123	198	322	-	610
2093	263	-	263	113	198	311	-	573
2094	245	-	245	105	198	303	-	549
2095	314	-	314	135	198	333	-	646
Totalen	26.313	-	26.313	9.573	13.723	23.296	-	49.609
CW	26.313	-	26.313	9.573	13.723	23.296	-	49.609

Project: *GRP Raalte*

Scenario: *0* *Projectnr:* *51022591*

Filenaam: *Kostendekking Raalte* *Datum:* *7-aug-25*

Kostendekkingsberekening, trend lange termijn — Deel direct via 44.1d — Rente Kapitaallasten 2,5% — Rente voorz. 0,0% — Toekomstige bedragen met inflatie corrigeren — **Verloop voorziening 44-2** — **Tabel 8**

bedragen * 1.000 EURO — prijspeil 2026 — Ja — Inflatie 0,0% — Voorlooprente 0,0% — BTW-dekking 100% — Kostendekkingsperiode: 2026 t/m 2095 — bedragen * 1.000 EURO

	Lasten excl. BTW					compensabele	compensabele	Baten	Benodigde dekking		Dekking						Voorziening								
jaar	nieuwe investeringen	cum. nieuwe kapitaallast	exploitatie en directe invest.	oude kap. lasten	**subtotaal** excl BTW	BTW van invest 100%	BTW exp +dir.inv. 100%	excl heffing en voorziening	te dekken saldo (A)	te dekken per eenheid, €	tarief, € excl infl. corr	stijging in eur excl infl. corr	stijging in % excl infl. corr	heffings eenheden	**dekking (B)**	jaar	geindexeerde stand vorig jaar	mutatie A-B *)	rente voorz. 0,00%	saldo	te parkeren boekwaarde	**verloop voorziening**	toeslag Δrente neg. voorz.**	Toeslag op rioolheffing €	**Uiteindelijke rioolheffing €**
2026	1.171	-	3.331	1.217	4.548	246	252	-	5.046	€ 307,58	€ 277,56	€ -	0,0%	16.405	4.553	2026	3.683	492-	-	3.190	-	3.190	-	-	€ 277,56
2027	924	59	3.374	1.197	4.629	194	284	-	5.107	€ 305,74	€ 281,06	€ 3,50	1,3%	16.705	4.695	2027	3.190	412-	-	2.778	-	2.778	-	-	€ 281,06
2028	1.458	104	3.416	1.177	4.697	306	308	-	5.311	€ 312,33	€ 284,56	€ 3,50	1,2%	17.005	4.839	2028	2.778	472-	-	2.306	-	2.306	-	-	€ 284,56
2029	1.759	176	3.459	1.159	4.793	369	338	-	5.500	€ 317,84	€ 288,06	€ 3,50	1,2%	17.305	4.985	2029	2.306	515-	-	1.790	-	1.790	-	-	€ 288,06
2030	4.870	261	3.501	1.140	4.903	1.023	621	-	6.546	€ 371,84	€ 291,56	€ 3,50	1,2%	17.605	5.133	2030	1.790	1.413-	-	377	-	377	-	-	€ 291,56
2031	1.550	502	3.479	1.121	5.102	326	325	-	5.753	€ 321,20	€ 305,56	€ 14,00	4,8%	17.905	5.471	2031	377	282-	-	95	-	95	€ -	€ -	€ 305,56
2032	1.654	573	3.457	1.103	5.132	347	338	-	5.817	€ 319,53	€ 314,56	€ 9,00	2,9%	18.205	5.727	2032	95	91-	-	5	-	5	€ -	€ -	€ 314,56
2033	1.554	646	3.434	1.084	5.166	326	332	-	5.824	€ 314,75	€ 323,56	€ 9,00	2,9%	18.505	5.967	2033	5	163	-	168	-	168	€ -	€ -	€ 323,56
2034	1.461	717	3.412	1.065	5.195	307	326	-	5.826	€ 309,92	€ 325,06	€ 1,50	0,5%	18.805	6.113	2034	168	285	-	453	-	453	€ -	€ -	€ 325,06
2035	1.684	781	3.390	1.047	5.218	354	350	-	5.921	€ 309,92	€ 326,56	€ 1,50	0,5%	19.105	6.239	2035	453	316	-	770	-	770	€ -	€ -	€ 326,56
2036	1.621	855	3.390	1.028	5.273	340	344	-	5.957	€ 311,83	€ 328,06	€ 1,50	0,5%	19.105	6.268	2036	770	310	-	1.081	-	1.081	€ -	€ -	€ 328,06
2037	1.604	925	3.390	993	5.307	337	342	-	5.986	€ 313,34	€ 329,56	€ 1,50	0,5%	19.105	6.296	2037	1.081	310	-	1.390	-	1.390	€ -	€ -	€ 329,56
2038	1.982	993	3.390	975	5.357	416	302	-	6.075	€ 317,99	€ 331,06	€ 1,50	0,5%	19.105	6.325	2038	1.390	250	-	1.640	-	1.640	€ -	€ -	€ 331,06
2039	2.061	1.078	3.390	880	5.348	433	306	-	6.087	€ 318,62	€ 332,56	€ 1,50	0,5%	19.105	6.354	2039	1.640	266	-	1.906	-	1.906	€ -	€ -	€ 332,56
2040	1.979	1.167	3.390	841	5.398	416	302	-	6.115	€ 320,09	€ 334,06	€ 1,50	0,5%	19.105	6.382	2040	1.906	267	-	2.173	-	2.173	€ -	€ -	€ 334,06
2041	1.770	1.250	3.390	807	5.446	372	291	-	6.109	€ 319,76	€ 335,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.411	2041	2.173	302	-	2.475	-	2.475	€ -	€ -	€ 335,56
2042	1.903	1.321	3.390	780	5.492	400	298	-	6.189	€ 323,95	€ 337,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.439	2042	2.475	250	-	2.726	-	2.726	€ -	€ -	€ 337,06
2043	2.313	1.398	3.390	755	5.543	486	319	-	6.349	€ 332,30	€ 338,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.468	2043	2.726	120	-	2.845	-	2.845	€ -	€ -	€ 338,56
2044	2.836	1.495	3.390	741	5.625	596	347	-	6.567	€ 343,76	€ 340,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.497	2044	2.845	71-	-	2.775	-	2.775	€ -	€ -	€ 340,06
2045	2.453	1.616	3.390	651	5.656	515	327	-	6.498	€ 340,13	€ 341,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.525	2045	2.775	27	-	2.802	-	2.802	€ -	€ -	€ 341,56
2046	2.326	1.716	3.388	621	5.725	488	320	-	6.533	€ 341,98	€ 343,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.554	2046	2.802	21	-	2.823	-	2.823	€ -	€ -	€ 343,06
2047	2.230	1.808	3.386	562	5.756	468	315	-	6.539	€ 342,27	€ 344,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.583	2047	2.823	44	-	2.866	-	2.866	€ -	€ -	€ 344,56
2048	2.553	1.894	3.384	550	5.828	536	332	-	6.696	€ 350,48	€ 346,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.611	2048	2.866	84-	-	2.782	-	2.782	€ -	€ -	€ 346,06
2049	4.006	1.994	3.382	411	5.788	841	408	-	7.037	€ 368,34	€ 347,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.640	2049	2.782	397-	-	2.385	-	2.385	€ -	€ -	€ 347,56
2050	4.413	2.166	3.380	359	5.904	927	430	-	7.261	€ 380,06	€ 349,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.669	2050	2.385	592-	-	1.793	-	1.793	€ -	€ -	€ 349,06
2051	5.008	2.356	3.378	285	6.018	1.052	461	-	7.531	€ 394,18	€ 350,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.697	2051	1.793	833-	-	959	-	959	€ -	€ -	€ 350,56
2052	1.927	2.572	3.376	261	6.209	405	299	-	6.913	€ 361,85	€ 352,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.726	2052	959	187-	-	772	-	772	€ -	€ -	€ 352,06
2053	1.573	2.632	3.374	241	6.246	330	281	-	6.857	€ 358,93	€ 353,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.755	2053	772	103-	-	670	-	670	€ -	€ -	€ 353,56
2054	1.780	2.672	3.372	215	6.259	374	323	-	6.955	€ 364,04	€ 355,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.783	2054	670	172-	-	498	-	498	€ -	€ -	€ 355,06
2055	1.793	2.722	3.370	180	6.272	377	324	-	6.972	€ 364,94	€ 356,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.812	2055	498	160-	-	338	-	338	€ -	€ -	€ 356,56
2056	1.379	2.771	3.368	177	6.316	290	295	-	6.900	€ 361,15	€ 358,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.841	2056	338	59-	-	279	-	279	€ -	€ -	€ 358,06
2057	1.297	2.799	3.366	173	6.337	272	289	-	6.899	€ 361,09	€ 359,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.869	2057	279	29-	-	249	-	249	€ -	€ -	€ 359,56
2058	1.703	2.822	3.364	132	6.317	358	317	-	6.992	€ 365,97	€ 361,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.898	2058	249	94-	-	156	-	156	€ -	€ -	€ 361,06
2059	1.271	2.864	3.362	116	6.341	267	312	-	6.921	€ 362,24	€ 362,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.927	2059	156	6	-	162	-	162	€ -	€ -	€ 362,56
2060	1.313	2.883	3.360	75	6.318	276	316	-	6.910	€ 361,69	€ 364,06	€ 1,50	0,4%	19.105	6.955	2060	162	45	-	207	-	207	€ -	€ -	€ 364,06
2061	1.262	2.904	3.358	58	6.320	265	312	-	6.896	€ 360,97	€ 365,56	€ 1,50	0,4%	19.105	6.984	2061	207	88	-	295	-	295	€ -	€ -	€ 365,56
2062	1.420	2.921	3.356	23	6.300	298	326	-	6.924	€ 362,40	€ 367,06	€ 1,50	0,4%	19.105	7.013	2062	295	89	-	384	-	384	€ -	€ -	€ 367,06
2063	1.427	2.946	3.354	20	6.319	300	326	-	6.945	€ 363,53	€ 368,56	€ 1,50	0,4%	19.105	7.041	2063	384	96	-	480	-	480	€ -	€ -	€ 368,56
2064	1.725	2.970	3.352	19	6.341	362	353	-	7.056	€ 369,34	€ 370,06	€ 1,50	0,4%	19.105	7.070	2064	480	14	-	493	-	493	€ -	€ -	€ 370,06
2065	1.931	3.008	3.350	14	6.371	406	372	-	7.148	€ 374,16	€ 371,56	€ 1,50	0,4%	19.105	7.099	2065	493	50-	-	444	-	444	€ -	€ -	€ 371,56
2066	2.108	3.055	3.348	-	6.402	443	388	-	7.233	€ 378,58	€ 373,06	€ 1,50	0,4%	19.105	7.127	2066	444	106-	-	338	-	338	€ -	€ -	€ 373,06
2067	1.328	3.080	3.346	-	6.426	279	318	-	7.022	€ 367,57	€ 371,06	€ 2,00	0,5%	19.105	7.089	2067	338	67	-	405	-	405	€ -	€ -	€ 371,06
2068	1.255	3.072	3.344	-	6.416	263	311	-	6.990	€ 365,90	€ 369,06	€ 2,00	0,5%	19.105	7.051	2068	405	60	-	465	-	465	€ -	€ -	€ 369,06
2069	1.517	3.047	3.342	-	6.389	318	335	-	7.042	€ 368,59	€ 367,06	€ 2,00	0,5%	19.105	7.013	2069	465	29-	-	436	-	436	€ -	€ -	€ 367,06
2070	1.614	3.028	3.340	-	6.367	339	343	-	7.049	€ 368,99	€ 365,06	€ 2,00	0,5%	19.105	6.974	2070	436	75-	-	361	-	361	€ -	€ -	€ 365,06
2071	1.375	2.936	3.338	-	6.273	289	322	-	6.884	€ 360,31	€ 363,06	€ 2,00	0,5%	19.105	6.936	2071	361	52	-	414	-	414	€ -	€ -	€ 363,06
2072	1.288	2.916	3.336	-	6.252	271	314	-	6.837	€ 357,84	€ 361,06	€ 2,00	0,6%	19.105	6.898	2072	414	61	-	475	-	475	€ -	€ -	€ 361,06
2073	1.466	2.890	3.334	-	6.224	308	330	-	6.862	€ 359,18	€ 359,06	€ 2,00	0,6%	19.105	6.860	2073	475	2-	-	473	-	473	€ -	€ -	€ 359,06
2074	1.331	2.876	3.332	-	6.208	280	318	-	6.805	€ 356,20	€ 357,06	€ 2,00	0,6%	19.105	6.822	2074	473	16	-	489	-	489	€ -	€ -	€ 357,06
2075	1.188	2.858	3.330	-	6.167	249	305	-	6.742	€ 352,87	€ 355,06	€ 2,00	0,6%	19.105	6.783	2075	489	42	-	531	-	531	€ -	€ -	€ 355,06
2076	1.258	2.626	3.328	-	6.154	264	311	-	6.729	€ 352,22	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2076	531	54	-	585	-	585	€ -	€ -	€ 355,06
2077	1.362	2.800	3.326	-	6.126	286	321	-	6.732	€ 352,40	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2077	585	51	-	636	-	636	€ -	€ -	€ 355,06
2078	1.262	2.780	3.324	-	6.104	265	312	-	6.680	€ 349,67	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2078	636	103	-	739	-	739	€ -	€ -	€ 355,06
2079	1.202	2.746	3.322	-	6.067	252	306	-	6.626	€ 346,81	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2079	739	158	-	897	-	897	€ -	€ -	€ 355,06
2080	1.404	2.707	3.320	-	6.026	295	324	-	6.646	€ 347,85	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2080	897	138	-	1.035	-	1.035	€ -	€ -	€ 355,06
2081	1.329	2.681	3.318	-	5.998	279	318	-	6.595	€ 345,19	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2081	1.035	188	-	1.223	-	1.223	€ -	€ -	€ 355,06
2082	1.414	2.656	3.316	-	5.972	297	325	-	6.594	€ 345,14	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2082	1.223	189	-	1.413	-	1.413	€ -	€ -	€ 355,06
2083	1.462	2.633	3.314	-	5.946	307	330	-	6.583	€ 344,59	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2083	1.413	200	-	1.613	-	1.613	€ -	€ -	€ 355,06
2084	1.985	2.602	3.312	-	5.914	417	377	-	6.707	€ 351,08	€ 355,06	€ -	0,0%	19.105	6.783	2084	1.613	76	-	1.689	-	1.689	€ -	€ -	€ 355,06
2085	1.977	2.585	3.310	-	5.895	415	376	-	6.686	€ 349,95	€ 350,06	€ -5,00	-1,4%	19.105	6.688	2085	1.689	2	-	1.691	-	1.691	€ -	€ -	€ 350,06
2086	1.718	2.576	3.214	-	5.792	361	353	-	6.505	€ 340,51	€ 345,06	€ -5,00	-1,4%	19.105	6.592	2086	1.691	87	-	1.778	-	1.778	€ -	€ -	€ 345,06
2087	1.424	2.561	3.214	-	5.775	299	326	-	6.400	€ 335,00	€ 340,06	€ -5,00	-1,4%	19.105	6.497	2087	1.778	97	-	1.874	-	1.874	€ -	€ -	€ 340,06
2088	1.657	2.532	3.214	-	5.746	348	347	-	6.441	€ 337,16	€ 335,06	€ -5,00	-1,5%	19.105	6.401	2088	1.874	40-	-	1.834	-	1.834	€ -	€ -	€ 335,06
2089	1.755	2.507	3.214	-	5.721	369	356	-	6.446	€ 337,40	€ 330,06	€ -5,00	-1,5%	19.105	6.306	2089	1.834	140-	-	1.694	-	1.694	€ -	€ -	€ 330,06
2090	1.744	2.451	3.214	-	5.666	366	355	-	6.387	€ 334,32	€ 325,06	€ -5,00	-1,5%	19.105	6.210	2090	1.694	177-	-	1.517	-	1.517	€ -	€ -	€ 325,06
2091	1.647	2.387	3.214	-	5.601	346	346	-	6.293	€ 329,40	€ 320,06	€ -5,00	-1,5%	19.105	6.115	2091	1.517	179-	-	1.338	-	1.338	€ -	€ -	€ 320,06
2092	1.372	2.304	3.214	-	5.518	288	322	-	6.128	€ 320,73	€ 315,06	€ -5,00	-1,6%	19.105	6.019	2092	1.338	108-	-	1.230	-	1.230	€ -	€ -	€ 315,06
2093	1.251	2.286	3.214	-	5.500	263	311	-	6.074	€ 317,92	€ 305,06	€ -10,00	-3,2%	19.105	5.828	2093	1.230	246-	-	984	-	984	€ -	€ -	€ 305,06
2094	1.168	2.271	3.214	-	5.486	245	303	-	6.034	€ 315,86	€ 295,06	€ -10,00	-3,3%	19.105	5.637	2094	984	397-	-	587	-	587	€ -	€ -	€ 295,06
2095	1.495	2.248	3.214	-	5.462	314	333	-	6.109	€ 319,75	€ 289,01	€ -6,05	-2,1%	19.105	5.521	2095	587	587-	-	0	0-		€ -	€ -	€ 289,01

																	CONTANTE WAARDE	LASTEN	BATEN
																	2026-2095	456.334	456.334
CW lasten	125.300	148.237	234.237	24.252	406.726	26.313	23.296		456.334								*na 2095*	41.279	
CW baten								-							452.651		CW eind periode		0-
CW na 2096		41.279	*van investeringen t/m 2095*		-			*van BTW t/m 2095*		CW voorziening in 2026:		3.683					Kapitaallasten buiten periode zijn niet gedekt		

**: correctie voor verschil rentetoerekening positieve en negatieve voorziening — **: correctie voor verschil rentetoerekening positieve en negatieve voorziening

Project: GRP Raalte — *Scenario:* 0 — *Filenaam:* Kostendekking Raalte — SWECO

Project: GRP Raalte — *Scenario:* 0 — *Filenaam:* Kostendekking Raalte — SWECO *Projectnr:* 51022591 — *Datum:* 7-aug-25